

Ainoa Yhdysvaltain Sosialisti-
puolueen aatteita ajava suomen-
kielinen päivälehti Amerikassa

RAIVA AJA

(THE PIONEER)

THE LEADING FINNISH DAILY IN THE UNITED STATES—ESTABLISHED 1905

Ainoa työväenliikkeen yleisetu
ja edistystä seuraava suomen-
kielinen päivälehti Amerikassa

Tiistaina, Maaliskuun 27 p. - Tuesday, March 27

30:n vuosikerta - Vol. XXX - No. 72 - 1934

TILAUSHINNAT YHDYSVALTOIHIN
JA CANADAAN:
Vuosikerta \$5.00 Kolme kuukautta..... \$1.75
Puoli vuotta \$2.50 Kuukausi 75c
SUOMEN: 1 vk. \$10.00, 6 kk. \$5.50

Ilmoitukset, lehti- ja kirjallisuuskäsitteet sekä kaikki ilme-
soitot ja kantoja koskevat kysymykset lähetettävät
osoitteella: Raivaja,
Fitchburg, Mass.
Konttorin puhelin 332
Toimituksen 331.

Entered as second-class matter May 1, 1911 at the
Post Office at Fitchburg, Mass., under the Act of March
2, 1879.
Published daily, except Sunday, by the Raivaja Pub-
lishing Company, 48 Wallace Ave., Fitchburg, Mass.

ILMOITUSHINNAT:—Säännölliset ilmoitukset 60 sen-
tiä palstatuina. Säännölliset ilmoitukset annetaan tar-
kempia tietoja kysyttäessä. Palkkakauttain uutisilmoituk-
set 3 senttiä sana. Perushinta 25 senttiä.

SUBSCRIPTION RATES IN UNITED STATES
AND CANADA:
For 1 year \$5.00 For 3 months \$1.75
For 6 months \$2.50 For 1 month 75c
TO FINLAND: 1 year \$10.00, 6 m. \$5.50

ILMAPOSTIN KULJET- TAMISESSA TEHDÄN JÄLLEEN MUUTOS

Yksityisiä yhtiöitä kehoitetaan tekemään tarjo-
uksia sen kuljettamisesta.

SUOSITTELEE PÖRSSILAIN HYVÄKSYMISTÄ

Siinä muodossa mikä
sillä nyt on.

Sitä ei pitäisi henkittää,
sanoo presidentti.

Washington, maalisk. 27 p. —
Presidentti Roosevelt suositteli
eilen kongressin käsiteltävänä
olevan pörssikontrollilain hyväk-
symistä, ja esitti, että se hyväk-
syttäisiin ilman heikontavia lii-
säyksiä.

Samalla hän huomautti, että
tätä lakia vastaan on järjestetty
paljon paremmin suunniteltu
vastustus kuin mitään toista la-
kiesitystä vastaan minkä presi-
denti kongressille vuoden ku-
luessa on lähettänyt.

Yllämainitun lausunnon presi-
denti julkaisi sen jälkeen kuin
senaatin pankkivaliokunnan pu-
heenjohtaja, senaattori Fletcher,
oli hänelle kyseisen lakiesi-
tyksen esittänyt.

"Se laki mikä minulle tänään
iltapäivällä näytettiin, näyttää
vastaavan minun vaatimuksia",
kirjoitti presidentti myöhemmin
Fletcherille, joka edustajahuo-
neen kauppavaliokunnan puheen-
johtajalle Rayburnille, "Minä
en voi käsittää kuinka kukaan
meistä voisi sällia sen heikonta-
mista millään tavalla."

Presidentin kirjoittamia kirje-
tään, jossa hän nämä ajatukset
lausui, jatkuivat hyökkäykset la-
kia vastaan.

Veteraanien avustuslaki hyväksytty

Washington, maalisk. 27 p. —
Eilen hyväksyttyä kongressissa
lupaillessi itsenäisten toimistoi-
nen menot, se siinä liittei-
tyt veteraanien avustuslaki, jon-
ka mukaan noin 29,000 avustus-
luettelosta poistettua veteraan-
ia jälleen pääsee avustettavien
luetteloon ja veteraanien avus-
tuksen kustannukset kohoavat
noin \$242,000,000.

Senaatissa myönnettiin alku-
jaan tähän tarkoitukseen \$333,-
000,000; mutta edustajahuonees-
sa tästä summasta tigitettiin ja
esitys joutui vaeltamaan edes-
takaisin kongressin huoneissa,
kunnes se eilen lopullisesti, yllä-
mainitussa muodossa, hyväksyt-
tiin.

Haluavat oikeuden- käyntipaikan muu- tosta

(Sähkösanoma)
Dedham, Mass., maalisk. 27 p. —
Tänään esitetyssä anomuk-
sissa pyydetään, että Murton ja
Irving Millenin oikeudenkäynti
siirrettäisiin toiseen paikkaan ja
Abraham Faberin kuulustelua
siirrettäisiin määräämättömäksi
ajaksi. He ovat kaikki kolme
määrätty vastaamaan syytök-
seen kahden poliisin murhaami-
sta Needhamin pankkiryöstöä
yhteisessä ja oikeudenkäynti on
määrätty alkavaksi huhtikuun 16
päivänä täällä.

Korkoa alennettu

Washington, maalisk. 26 p. —
Reconstruction Finance Corpora-
tion ilmoitti eilen, että korko
lainoista joita pankkien etuoikeu-
tettuja osakkeita sekä pankkien
ja vakuutusyhtiöiden pääomato-
disteista vastaan annetaan on nel-
jä prosenttia, laskien huhtikuun
ensimmäisestä.

Washington, maalisk. 27 p. —
Toimien yhtä nopeasti ja dra-
maattisesti kuin yksityisten yhtiö-
itten ilmapostinrakoa peruu-
tettaissa, presidentti Roosevelt
tänään päätti palauttaa ilmapos-
tin kuljettamisen yksityisille yhtiö-
ille, jättäen odottamaan tätä
asiaa koskevaa lainlaadintaa.
Presidentti ilmoitti, että väli-
aikaisia tarjouksia ilmapostin
kuljettamisesta julistetaan heti
vastaanotettavaksi. Suunnitel-
mia väliaikaisen sopimusten te-
koa varten tutkitaan Valkotolosa,
ennenkuin presidentti lähtee
Floridaan tänä-iltana. Valkotolosa
ei annettu minkäänlaista vi-
hailusta siitä josko ne yhtiöt
joitten urakkasopimukset peruut-
ettiin saavat esittää tarjouksia
väliaikaisesta ilmapostin kuljet-
tamisesta.

Sukkatyöläisten lakko Philadel- phiassa jatkuu

Philadelphia, Pa., maalisk. 27 p. —
Sukkatyöläisten kokouk-
sessa eilen päätettiin hyljätä piiri-
kunnallisen työlaikun sovi-
tuusesitys ja jatkaa lakkoa. Lau-
takunta esitti työhönpalautusta, il-
man seuloimista, sekä äänestys-
tyä jolla otettaisiin selvälle ketä
työläiset edustajaksi kollektiiv-
tiivisten sopimusten teossa ha-
luavat.

Vangitsemisia rosvouksen johdosta

(Sähkösanoma)
Brooklyn, Mass., maalisk. 27 p. —
Yhteensä \$200,000 takaus
määrättiin tänään neljälle mie-
helle jotka vangittiin perjantai-
na tapahtuneen rosvouksen yhi-
teisessä, jossa \$26,000 palkan-
maksurahoja joutui konekivää-
reillä asestettujen rosvojen saa-
liiksi.

Oltuaan kuulusteltavana kai-
ken yön vangittiin Philip S. Massa, 32-vuotias, Chelsea, ja
Nicholas Gaeta, 29-vuotias, Somerville, ynnä Ernest DeAngelis, 34-vuotias, Randolphista, ja Francis Healey, 29-vuotias, Brooklynista.
Piiriöudessa heitä syytettiin osallisuudesta vehkeilyyn ennen rosvoitusta. Tuomari William G. Rowe määräsi heidät pidettäväksi \$50,000 takauksella vastaan kunkin kuulustelua varten. Kuulusteltavana, on myöskin ollut Frank "Chick" Williams, 26-vuotias, Chelsea, sekä Charles "Tony" Rizzo, Reverest; mutta he vapautuivat eilen illalla. Viranomaiset ilmoittivat pika-
puolin vangitsevana vielä yhden tai pari miestä.

Neuvottelut lakon sopimises- ta alkaneet

Haverhill, Mass., maalisk. 26 p. —
Nichols hotellissa täällä alkoivat kenkätöläisten union ja kenkätehtailijain yhdistyksen edustajat eilen neuvottelut lakon sopimisesta, joka koskee 6,000 työläistä.
Erimielisyydet joita neuvotte-
lulla yritetään sovittelä käsit-
tävät yhteensä 20 kohtaa, joten
sopintoa ei aivan heti ole odo-
tettavissa.
Lakko johtava unio on kiel-
tänyt alistamasta tätä kiis-
taa virallisten elumien sovitte-
lun alaisiksi ja on vaatinut, että en-
sin yritettäisiin riitapuolten vä-
listä neuvottelua.

RANSKA JA BELGIA NEU- VOTTELEVAT

Ranska pelkää liiton lu-
histuvan.

Pariisi, maalisk. 27 p. — Rans-
kan ulkoministeri Louis Barthoin
läksi tänään Brysseliin ryhtyäk-
seen siellä neuvottelemaan Bel-
gian hallituksen edustajien kans-
sa Ranskan ja Belgian välisen
liiton säilyttämisestä.
Kuningas Leopoldin valtaistu-
melle nousu ja vanhoillisen val-
tiomiehen kreivi Charles de Broc-
quevillen askeinen puhe ovat
ranskalaisen keskuudessa herät-
täneet pelkoa siitä, että Belgia
todennäköisesti myöntyy Saksan
aseiden lisäämiseen ja siinä yh-
teisessä vieraantuun läheisestä
ystävyydestään Ranskan kanssa.

Laki ilmapostin kul- jettamisesta armei- jan lentokoneilla

Hyväksyttiin kongressissa eilen.

Washington, maalisk. 27 p. —
Kongressissa hyväksyttiin eilen
lopullisesti laki mikä valtuuttaa
armeen kuljettamaan ilmapos-
tia. Laki on voimassa yhden
vuoden.

Esittää murhavä- lineiden valmista- jain pakko-ottoa

New York, maalisk. 26 p. —
Marble Collegiate kirkon pastori,
tri Norman Vincent Peale,
käsittelee eilen saarnassaan rau-
hanhankymystä ja suositteli eri-
koista koodia sellaisia henkilöi-
tyä varten jotka sodasta hyöty-
vät, johon koodin pitäisi sisäl-
lyttää kohti mikä velvoittaa
heidät luopumaan varallisuudestaan,
sekä antautumaan sotapal-
velukseen jos sota sytyisi.

"Me - kuluttamme liian paljon
aikaa yrittäämme valistaa
kansaa sotaa vastaan", hän sa-
noi ja selitti, että jos kerran hal-
lituksen liikekontrolli aiotaan
pysyväksi saattaa, niin kai-
kille sodasta hyötyville olisi laa-
dittava koodi mikä heidät vel-
voittaisi luopumaan varallisuudestaan
ja astumaan sotapal-
velukseen. Mahdollisesti he kään-
tyisivät sotien vastustajiksi, mie-
lumin kuin niiden yllyttäjiä,
jos he etukäteen tietäisivät, että
he joutuisivat ensi linjan juoksu-
hautoihin sodan sytyessä.

Työväenhallitus Berlinissä, N. H.

Berlin, N. H., maalisk. 27 p. —
Berliin uusi työväenhallitus,
ensimmäinen laatuaan New
Hampshiren valtiossa, ryhtyy
toimeensa tänään. Työväenpuo-
luen ehdokaslistalla valittu pu-
remestari, sähkötyöläinen Daniel
Feindal, virkaanastujaispuhees-
saan lupasi hoitaa Berliin asi-
oita siten, että ne Berliin työ-
läisille mahdollisimman paljon
hyötyä tuottavat, samalla kuin
toistenkin kansalaisten hyvin-
voinnille huomiota lainataan.
Haastattelussa Feindal selitti,
että uusi kaupungin hallitus ei
heti voi quidistuksiin ryhtyä,
vaan on sen ensin tutkittava ti-
lannetta.

Kadonnutta lasta etsi- tään joukolla

(Sähkösanoma)
T. Rehoboth, Mass., maalisk. 27 p. —
Valtion ja paikalliset
poliisit, siviilityöläisten avus-
tama, etsivät 4-vuotiaan Alden
Johnsonia, joka eilen illalla ka-
tos kotinsa lähettyviltä. Poika
oli leikkinyt toisten lasten kans-
sa kodin lähellä ja kun raesade
alkoi hänen vanhempansa kut-
sivat lapsen sisään, mutta pol-
kaa ei missään näkynyt.

ITALIASSA TOIMITETTU "VAALIT"

Fascistiset ehdokkaat
"valittiin" parlament-
tiin.

Roma, maalisk. 26 p. — Ita-
liassa toimitettiin sunnuntain ai-
kana "vaalit", joissa 400 fascis-
tisen suurpuolueen ehdokasta
valittiin parlamenttiin.
Muuta ehdokkaita ei ollut ja
kukaan ei luonnollisesti odotta-
nutkaan muunlaista tulosta. Ai-
noa kysymys oli vain, kuinka
paljon äänestäjiä käy äänestys-
paikoilla. Tuloksista päättäen
niitä kävi noin 90 pros. mikä ei
myöskään ollut odotettamaton,
sillä fascistijärjestöt toimivat
pönteästi tuen tuloksen saavut-
tamiseksi.

Mutta vaikka asia oli noin il-
meinen, oli "voiton" kunniaksi
järjestetty suuria soitokulkuei-
ta ja muita juhlita kautta maan.

KAPINOIVAT OLOSUHTEITA VASTAAN

350 järjestymätöntä
nuorta naista lakkou-
nut.

Väittävät hikipajajärjes-
telmän vallinneen työ-
maallaan.

(Sähkösanoma)
Lynn, Mass., maalisk. 27 p. —
Väittäen, että heitä pakotettiin
työskentelemään hikipajalouh-
teissa, yhtä surkutelutavissa kuin
mitkään ennen NRA vallinneet,
350 järjestymätöntä nuorta nais-
ta National Stay Com:ta taalla
tällä lakkoutuivat tänään.

Lakkolaiset esittivät jäsenhä-
kemuksensa Kansallislle Kenkä
työläisten ja Nahkatyöläisten
unionille ja mainitun union yhtei-
sen neuvoston johtaja, Frank
McDermott, otti asian huos-
taansa.

Uuden Englannin piirikunnal-
linen työlaikunta on kehoitta-
nut heitä esittämään valitusluet-
telon.

Lakkolaiset selittävät:
Että heidän työaikansa on al-
kanut klo 7.30 aamulla ja päät-
tynyt kello 9 illalla, joka päivä,
ilman väliaikaa.

Että nopeimmat työläiset saat-
toivat ansaita keskimäärin \$14
viikossa.

Että keskimääräinen viikko-
palkka oli \$6-\$7.

Että he haavoittuivat käsitel-
lessään tekonaikvoja joita käy-
tettiin n.k. braidingin valmistuk-
sessa. Lakko alkoi kun kappale-
työhintaa braidingin valmistuk-
sessa sandoaleja varten alenneti-
tiin viidestä neljään senttiin
jaardi.

Tehtaan johtaja, Frank Packer
selitti, että hän on ollut pakoi-
tettu alentamaan hintoja, voi-
dakseen "kestää newyorkilaisten
kilpailun".

Lakko Camdenin laivatelakalla

(Sähkösanoma)
Camden, N. J., maalisk. 27 p. —
Kahden risteilijän ja neljän
torpedonhävittäjän rakentami-
nen Yhdysvaltain laivastolle, se-
kä kahden öljytankilaivan rak-
entaminen Standard Oil Co:lle,
New York Shipbuilding Co:n lai-
varakentimolla täällä, pysähtyi
tänään kun 3,200 työläistä lak-
koi. Lakkolaiset vaativat
uuden tunnustamista, palkkojen
korottamista ja yhtiön union
poistamista.

Barranquilla, Colombia, ma-
alisk. 20 p. — Viisi lasta ruhjoit-
tiin kuoliaksi ja 32 loukkaantui
pakokauhussa täällä sijaisessa Co-
lombia teatterissa sunnuntai-
iltana, kun joku teki aiheuttoman
palohälytyksen.

LAIVASTO- LAKI ON NYT VAHVISTETTU

Valtuudet rakennuttaa
laivasto sopimusvo-
maiseksi ovat halli-
tuksen käytettävänä.

(Sähkösanoma)
Washington, maalisk. 27 p. —
Presidentti Roosevelt allekirjoit-
ti tänään Vinson-Trammelin lai-
vastolain, mikä valtuuttaa ra-
kennuttamaan sotalaivoja niin
paljon, että Yhdysvaltain meri-
voimat vastaavat Lontoon lai-
vastosopimuksessa säädettyä ko-
keinta rajaa.

Lentokoneiden rakentajia lakkoutunut

(Sähkösanoma)
Washington, maalisk. 27 p. —
Tänään saapuneiden tietojen mu-
kaan on 2000 lentokoneen ra-
kentajia Consolidated ja Curtiss
lentokoneitehtailia lakkoutunut.
Lakon johdosta oli Consolidated
pakotettu sulkeamaan tehtaan.
Curtiss yhtiön tehtaan yri-
tään vielä jatkaa töitä.

Kumpaisessakin tehtaassa lak-
ko johtui palkkakysymyksestä.

Velanmaksunsa laininlyöneille ei lainata rahaa

Washington, maalisk. 26 p. —
Lautautaina ilmoitti rahastosi-
hteeri Morgenthau, että se laki
mikä kongressissa on käsitel-
tävänä ja jonka mukaan rahoja ei
lainata sellaisille kansakunnille
jotka eivät ole velkojiaan suorit-
taneet on asiallisesti jo voimas-
sa.

Kyseinen laki on senaatti-
hyväksytty ja todennäköisesti
hyväksytään myöskin edustaja-
huoneessa, huomautti Morgent-
hau ja lisäsi, että olisi hallituk-
sen ja kongressin ihmisen mie-
lialan vastaista lainata rahaa sel-
laisille kansakunnille jotka eivät
velkojiaan ole maksaneet.

Kysymys jonka johdosta Mor-
genthau tämän selityksen antoi
koski lainan antamista Ranskal-
le.

Esittää aivotrus- tin tutkimista

Washington, maalisk. 26 p. —
Edustaja Alfred Bulwinkle, poh-
jois-Dakotasta esitti edustaja-
huoneessa tänään päätöslausel-
man jonka mukaan kongressi tu-
lisi tutkimaan mitä perää, jos
mitään on väitettävä, että "ai-
votrusti" vehkeilee hallituksen
kumouksiksi.

Bulwinklen päätöslauselma
valtuuttaa edustajahuoneen pu-
bemiehen, Raineyn, nimittämään
viimeisen tutkimuskomitean,
perusteellisesti tutkimaan tätä
asiaa.

Gary, Id., maalisk. 26 p. —
Garyn koulujärjestelmän johta-
ja, tri William A. Wirt, esitti ei-
len, että erikoinen kongressin
valiokunta tutkisi hänen väit-
tään, jonka mukaan eräät aivo-
trustin jäsenet suunnittelevat
vallankumousta.

Perjantaina liitettiin edustaja-
huoneen valtioiden välisen kaup-
pavaliokunnan pöytäkirjaan tri
Wirtin kirjoittama kirje, jossa
hän ilmoittaa erään aivotrustin
jäsenen sanoneen, että Roosevelt
voidaan pitää täällä siksi kunnes
hänen tilalle voidaan saada jo-
ku Stalin.

Wirt lupaa erikoiselle valio-
kunnalle ilmoittaa sen aivotrustin
jäsenen nimen joka yllämai-
nitiun lauseen on kirjoittanut.
Edustajahuoneen valtioiden vä-
lisen valiokunnan kuulustelut
avaksi hän ei kuitenkaan haluaisi
tulla.

NATSIT KÄYTTÄVÄT SUURIA SUMMIA "AAT- TEENSA" LEVITYKSEEN

Toistakymmentä miljoonaa dollaria varattu pro-
pagandaan Saksan uudessa talousarviossa.

ILMAILUMENOJA SUURESTI LISÄTTY

(Sähkösanoma)
Berliini, maalisk. 27 p. — Sak-
san uudessa talousarviossa on
varattu ei vähempää kuin 27,-
545,000 markkaa (\$11,018,000)
propagandaministeriön käytettä-
väksi.

Tämä osoittaa, että natsit ai-
kovat erikoisemmin levittää "aa-
tetta" tulevana vuonna. Tä-
män vuotuisessa budjetissa ei ol-
lut mitään erikoista määrärahaa,
mutta yleisiä varoja silti on run-
saasti käytetty natsien propa-
gandaan.

Ilmatorjuntaan luovutettuja
varoja myös lisättiin 50,103,000
markalla (noin \$20,400,000), jo-
tavalta laivastomenojen ja va-
hennetty. Armeijamenoja kui-
tenkin on lisätty.
Budjetti astuu voimaan huhti-
kuun 1 p:nä.

Lakko vältet- tiin palkan- korotuksella

Cleveland, Ohio, maalisk. 26 p. —
Lakon uhka Eaton Manufac-
turing Companyn tehtaalta tääl-
lä saatiin vältettyksi eilen kun työ-
läiset suostuivat ja veteranas-
toila päättivät hyväksyä yhtiön
tarjouksen jonka mukaan palkat
kohoavat. Yhtiön tarjouksen
mukaan palkat kohoavat 20 pro-
sentilla nyt heti ja heinäkuun en-
si päivänä on luvassa toinen pal-
kankorotus.

Esittävät lie- vennystä siir- tolaislakien

Washington, maalisk. 26 p. —
Komitea jonka puheenjohtaja Per-
kins useita kuukausia takaperin
nimitti tutkimaan siirtolaisus-
kysymystä on nyttemmin esittä-
nyt lausuntonsa. Komitea johon
kuului 48 henkeä, suositteli, et-
tä siirtolaisrajoitukset edelleen-
kin voimassa pidettäisiin, mutta
esittää erinäisiä ehdotuksia voi-
massa olevien siirtolaislakien lie-
vittämiseksi.

Komitea esittää, että siirto-
laislakeja muutettaisiin siten, et-
tä tullaan perheeseen kuuluville,
jotka nykyisen lain kautta ovat
erilleen joutuneet, varustettaisiin
tilaisuus yhdistyä jälleen. Poli-
ittisten ja rotuvainon alaiseksi
joutuneille olisi varustettava
työnsijaa korottamatta osamäärää
tämän takia.

Rikollisia ulkomaalaisia, sekä
ulkomailla syntyneitä gangste-
reitä ja raketeeraajia esittää
komitea ahdisteltavaksi. Mutta
sellaisille ulkomaalaisille jotka
lakisääteisesti ovat maahan tul-
leet ja kunnollisiksi asukkaiksi
osottautuneet suosittelee komi-
tea oleskeluluvan myöntämistä.

Ja sellaisten ulkomaalaisten joi-
ka tähän maahan lapsena on tuo-
tu, mutta eivät ole kansalaistu-
neet maasta karkoittamista komi-
tea vastustaa.
Amerikalaisuuttamistyötä komi-
tea suosittelee edelleenkin jat-
kettavaksi.

Pommirajähdyks Rans- kassa

(Sähkösanoma)
Cannes, Ranska, maalisk. 27 p. —
Vapaamuurarien temppelissä
tänään räjähti pommii, osittain
rikkoen seinä. Tapauksen luul-
laan johtuneen centristien sano-
malähti-agitaatiosta, jossa
"muurareita" syytetään Stavisk-
yn pankkiskandaalista epäilyt-
ten suojelemisesta.

ILMATIETOJA

Sadetta tänään iltapäivällä,
päättynyt tänä-iltana. Keskiyö-
kona kaunista. Paljon kylmem-
piä tänä-iltana ja keskiviikko-
na.

TOIMITUKSEN OSASTO

TOIMITUS
YRJO MÄKELÄ, OSKARI TOKOL, A. E. USKUNUS,
HENRY PURANEN, L. MOILANEN.

Aikojen aljotut kirjoitukset ja toimitukselle kuuluvat kirjeet ovat lähetettävä osastolle: Raivaajan toimitus, Box 600, Fitchburg, Mass. Telef. 111

Päivänkatsaus

TAISTELU FASCISMIA VASTAAN

Lähes kaikissa radikaalisissa piireissä jatkuvasti painostetaan, että ainoa keino välttää fascismin nousu ja valtaantumista tässä maassa on saada järjestetyksi voimakas ja yhdistynyt työväenliike. Ellei kysymyksestä tämän enempää voida sanoa, silloin on vedettävä se johtopäätös, että fascismin voitto Euroopassa johtui yksistään työväenliikkeen hajoitumisesta. Se ei ole voinut johtua työväenjärjestöjen numerollisesta heikkoudesta, sillä työväenliikkeen voima oli suurempi kuin mitä me täällä voimme odottaa vielä pitempään aikaan.

Tosiasiakin kuitenkin on se, että fascismi voitti Saksassa ei ainoastaan siksi kun työväenliike oli hajoitunut kahtia, mutta myös siksi kun radikaalinen liike siellä ei kyennyt voittamaan keskiluokan köyhempiä osaa ja talonpoikaista puolelleen. Köyhempi keskiluokan ja talonpoikaisten vanhoillisuus on myönnettävä kaikkialla. Mutta sitä ei missään tapauksessa ole pidettävä muuttumattomana ja pysyvänä. Jos se olisi muuttumaton, silloin amerikalaisen radikalismen toiveet voittoa köyhempi keskiluokalla puolelleen eivät toteutuisi ja fascismin nousu täällä olisi yhtä varmaa kuin Euroopassakin. Tosiasia kuitenkin on, että keskiluokalla ja farmareilla on yhteisiä taloudellisia etuja työväenluokan kanssa ja niitä on käytettävä hyväkseen. Mutta teollisuustyöläisten ja köyhien farmarien välillä on psykologisia eroavaisuuksia, jotka on myös otettava huomioon.

Marxilainen talous- ja yhteiskuntatiede on paikkansa pitävä. Kapitalismi hävittää itseään, se on sairas ja kykenemätön toimimaan. Mutta vaikka kaikki tämäkin on totta, yhtä totta myös on, että jyrkkä dokmaattisuus kulttuurillisissa kysymyksissä, mikä julistaa kaikki muut katsomukset vastavallankumoukselliseksi, ajaa köyhempiä keskiluokan taantumukseen syyliin täällä yhtä varmasti kuin Euroopassakin.

Kun tällä kertaa radikaalinen liike Amerikassa on yhtä hajanaisena kuin se oli Saksassakin, silti omaamatta Saksan radikaalisen liikkeen numerollista voimaa, niin siitä johtuu että täälläkin radikaalinen liike voi toistaa samat virheet mitkä tehtiin Saksassakin, nimittäin se joka johti teollisuustyöläisten ja köyhempi keskiluokan ajautumisen eri leireihin ja se, mikä johti hajoitumiseen kaupunkiläistyöväen itsensäkin keskuudessa. Ottamalla tämän seikan huomioon on liian hätäistä sanoa, että ainoa keino välttää fascismitä täällä on saada yhteistyösä aikaan radikaalisissa liikkeissä. Tosiasia nimittäin on, että tässä maassa ei ole vielä fascismitä siksi kun radikaalinen liike ei ole riittävästi uhkaava. Kapitalismi hävittää kansanvaltaa ja siirtyy fascismin vasta sille kun sillä on edessään valankumouksen vaara. Tällä ei tarkoiteta sanoa sitä, että yhteiskunnallisen vallankumouksen varalta ei ole lainkaan järjestettävää ja varustaututtavaa koska se synnyttää fascismin vaaran. Tällä tarkoitetaan vain sitä, että kun vallankumouksen varalle järjestettävää ja valmistaututtavaa, sen taakse on yritettävä saada kaikki ne luokat, joita kapitalismi riistää ja sortaa. Tämän seikan Saksan sosialidemokratia undessa ohjelmassaan on ottanut huomioon ja juuri siihen myös Belgian työväenpuolueen äsken hyväksytty toimintajohdanto tähtää.

FILIPPIINEN ITSENÄISYYS

Filippiinien itsenäisyyden toteutuminen on nyt tosiasia sen jälkeen kun presidentti Roosevelt allekirjoitti kongressin hyväksymän Filippiinien itsenäisyyden. Tosin tämä itsenäisyys ei lopullisesti ja täydessä laajuudessaan astu voimaan ennenkuin vuonna 1945, mutta mitään juridista tai muodollista estettä tämän jälkeen ei enää ole olemassa, sillä Filippiinien eduskunnan, jonka hyväksymisestä se vielä riippuu, vakuutetaan nyt hyväksyvän tämän uuden itsenäisyyden. Tämän lain mukaan vuoden 1945 jälkeen Yhdysvallat eivät ole valanneet itselleen mitään oikeuksia eikä laivaston tukikohtia. Filippiinien itsenäisyys tulee siis olemaan täydellisempi kuin Cuban, jossa Yhdysvallat pidättävät itselleen jonkinlaisen suojelu-oikeuden, joka oikeus on nykyään osottautunut Yhdysvalloille haitalliseksi ja vaaralliseksi.

Filippiinien itsenäisyysharrastus ei ole mikään vastasyntynyt ajatus vaikka tätä itsenäisyyttä ei nyt saavutettukaan ase-kadessa vaan aivan rauhallisin ja laillisuudella keinoin. Filippiinit, joiden asukasluo nykyään on yli 13 miljoonaa, kuuluivat kauan aikaa Espanjan alle. Espanjalais-Amerikalaisen sodan aikana, toukokuun 1 päivästä v. 1898, Amerikalaisen laivaston komentaja amiraali Dewey pienien laivastonsa kanssa tukeutui Manilan satamaan ja valloitti sen suulla olevat linnaukset sekä pienen taisteluun jälkeen kaupungin. Tällöin amerikalaiset ensikerran virallisesti astuivat näille saarille ja myöhemmin Espanjan ja Yhdysvaltojen välisessä rauhassa Espanja luovutti saaret Yhdysvalloille, tosin pientä muodollista korvausta vastaan. Vuonna 1901 tekivät filippiiniläiset Emilio Aguinaldon johdolla kapinan Yhdysvaltojen herruutta vastaan. Kapina kukistettiin lyhyeen, mutta sitävastoin, että kapinan johtajat olisi mestattu Aguinaldo nauttii valtion eläkettä. Tämä suopea suhtautuminen Filippiinien itsenäisyyttä kohtaan on saanut aikaan sen, että väit eivät ole muodostuneet katkeriksi ja Filippiinien kauan kaivattu itsenäisyys voi toteutua rauhallisin keinoin kellojen soinnissa ja höyrypiilien puhaltamisessa sekä rauhallisten paraadien ja soittokuntien marssissa, kuten viime sunnuntai Manilassa jo tapahtui.

Filippiinien kenraalikuvernööri Frank Murphy, entinen Detroitin edistysmielinen pormestari, on jo kutsunut Filippiinien eduskunnan koolle tämän kuun lopulla, jolloin Filippiinien senaatin puheenjohtaja Manuel L. Quezon saapuu täältä kotinsa ja tämä presidentti Rooseveltin nyt allekirjoittama laki ajottaan hyväksyä toukokuun ensimmäisenä päivänä eli amerikalaisen joukkojen maahinnouspäivän muistopäivänä.

Noin kolmelta kuukaudelta takaperin hyväksyi Yhdysvaltain kongressi "jo Filippiinien itsenäisyyttä" tarkoittavan Hawes-Cuttingin lain silloisen presidentti Hooverin, joka vastusti Filippiinille vielä minkäänlaisen itsenäisyyden antamista, eittämättä huolimatta. Mutta kun tähän lakiin, joka myöskin edellytti, että Filippiinien eduskunta sen hyväksyy ja toimitt-

Tietoja Suomesta

Eduskunnan hajoituksesta puhutaan

Suomen taantumukselliset lehdet ovat alkaneet puhua eduskunnan hajoituksesta. Kuten muistetaan, saivat sosialidemokratit viime heinäkuussa toimitetuissa edustajavaaleissa huomattavan vaalivoiton kohtaan sosialidemokratien puoleen edustajamäärän 78:n ja puoleen Suomen suurin osaksi puolueeksi. Puolella näin eduskunnassa niin suuri ryhmä, että se omin voimin kykenee estämään taantumuksellisten esittämät lait voimaan tulemasta, äänestämällä ne yli vaalien. Kun Sosialidemokratien eduskuntaryhmä on jo tällä istuntokaudella kysynyt osottamaan, että sillä on kykyä ja rohkeutta ajaa työväen asiaa täydellä tarmolla, ovat taantumukselliset nostaneet vaatimuksen eduskunnan hajoittamisesta. Aiheeksi tähän hajoittamiseen on otettu se, kun tänä vuonna tulee kuluneeksi kolme vuotta siitä kun niin kutsutut "kommunistilait" saatiin voimaan ja ne on uudistettava seuraavaksi kolmeksi vuodeksi taikka muussa tapauksessa laki raukeaa. Uudistus tosin tapahtuu eduskunnan enemmistöllä, joten sosialidemokratit yksin eivät kykene tätä mahdollista uudistusta estämään mutta kun edistyspuolueessa ja maalaisli-
tossa edistysmielisin aines saattaa myöskin kannattaa tämän lain raukeamista, on taantumuspöytä nostanut hälytykseen eduskunnan hajoittamisesta ellei tätä lakia uudisteta. Tuleeko laki uudistetuksi tai ei ja seuraavaksi tämän lain raukeamisesta eduskunnan hajoitus, ei vielä tiedä. Luultavaa on, että kokoomus vaan pelottelee arkaa ja

heikkoo maalaisliittoa hyväksyntään lain. Mutta tulokseen mitään tahansa, sosialidemokratit taistelevat miehekkäästi kommunistiläkin samoin kuin kaikkien muidenkin lakien, jotka tarkoittavat ihmisten poliittisten ja aatteellisten vapauksien rajoittamista, kumoamiseksi. Ja sosialidemokraateilla ei ole mitään syytä pelätä uusia vaalejaakaan sillä he tietävät että kansan luottamus ja myötätunto sitten viime vaalienkin on suuresti lisääntynyt.

Puserolaki voimaan.

Eduskunnassa aikoinaan jo hyväksyttyin jonkinlainen "puserolaki", jolla sotilaallisten uniformien käyttö siviilijärjestöillä kiellettiin. Tämä laki tuli kuitenkin niin hataraksi että niin kutsutun Isänmaallisen kansanliiton jäsenet ovat siitä huolimatta muodostaneet mustapuseroisia puolisoitilaisia järjestöjä ja tämän liiton edustajat esiintyvät muissa puseroissaan aivan julkisesti eduskunnan istunnoissa. Sitten tapahtui Virossa äkkiniäinen kansannousu, jossa entiset rintamamiehet tai Virossa mustapaidat yrittivät kaapata vallan käsiinsä. Tämä tapaus näyttää hiukan säikähdystyneen eduskuntaa Suomessa ja kun eduskunnassa sattui olemaan käsitellyn alaisena yhdistyksen muutoksia koskeva esitys, päätti eduskunta ottaa tähän lakiin puserolain koskevan näin kuuluvan kohdan:

"Älköönkään yhdistys salliko kokouksissaan tai kulkueissa tai muissa julkisissa tilaisuuksissa, jotka yhdistys järjestää tai joita se ottaa osaa, jäsentensä

käyttää sellaista pukua, puvun osaa tai muuta huomiota herättävää tunnusmerkkiä, jonka tarkoituksena on osoittaa kuulua poliittiseen järjestöön, puolueeseen tai yhteisliittämään tai niiden kannattajiin".

Tämän lain mukaan voidaan kieltää myöskin esimerkiksi punaiset kaulanauhat ja punaiset rusetit, mutta kun punaväriin kantaminen missään muodossa on jo aikaisemmin kielletty ja mikäli sitä ei tarkkaan ole laissa kielletty, sen tekevät viranomaiset, niin koskee tämä uusi kieltolaki, ainakin tälläkertaa, yksinomaan taantumuksellisia porvareilaisia järjestöjä ja ensikädessä juuri mustapuseroita. Poliittisten uniformien käyttö onkin kielletty kaikissa demokraattisissa maissa Euroopassa.

Julkisia puheita sensuroidaan.

Socialidemokraateihin nähden on aikaisemmin harjoitettu ankaraa puheensensuuria ja kommunisteilta on puhevapaus kielletty kokonaan aikaisemmin mainitulla kommunistilalla, kun sitävastoin taantumukselliset lapualaiset ja isänmaallisen kansanliikkeen jäsenet ovat harjoittaneet julkista puheita ja räivittömiä agitatioita ja puheissaan hyökänneet hallitusta ja varsinkin eduskuntaa vastaan. Tästä syystä on sisäministeri tehnyt maaherroille seuraavan ilmoituksen:

"Kun sisäasiainministeriön jatkuvasti saapui ilmoituksia siitä, että eri paikkakunnilla olisi julkisissa tilaisuuksissa pidetty puheita tai esitelmiä esitetty lausumia, jotka olisivat sisältäneet raagaistavaa teosta, on seimmissä tapauksissa rikosl. 16 l. 8 tai 24 pykälässä mainitun

rikoksen, on sisäasiainministeriö lähettänyt maaherroille lähettämälään kiertokirjeellä kiinnittänyt maaherrojen huomiota siihen, että heidän tulee asianomaisten paikallisten viranomaisten avulla huolehtia mainittujen rikkomusten estämisestä, sekä ilmoittaa siitä ei ole voitu ennakolta estää, syytteen nostamisesta niiden johdosta, eikä sellaisissa asioissa ole odotettava ministeriön toimenpiteitä."

Vaikka tässä nähtävästi onkin kysymys fascistien harjoittaman agitatioin entisestä ankarammasta kontrollista ja sensuroimisesta, käytäntö tavallisesti johtaa siihen, että tätä sensuuria harjoitetaan vaan työväestöön joten tämänkin hallituksen kannanotto saattaa kohdata vaan työväkeä ja fascistit saavat harjoittaa entistä kiihottustaan jotenkin vapaasti.

Suomi ostaa puutavaraa Venäjältä.

Suomesta huolimatta että Suomi on etupäässä puutavaraa vievä maa, se ostaa suuret määrät puutavaraa Venäjältä ja on tämä puutavaran osto yhä lisääntymässä. Syynä tähän on se, että Venäjä myy tukkeja ja paperipuita halvemmalla kuin Suomen talonpojat, joten puutavara-yritykset ostavat sieltä mistä halvimmalla saavat. Venäläinen sahattukin puutavara on niin halpaa, että suomalaiset puutavara-yritykset ostavat sitä mieluummin kuin sahattavat puutavaraa oman maan raaka-aineista ja vievät ulkomaille suomalaisena puutavarana. Tuonti Venäjältä Suomeen oli vuonna 1931 ainoastaan 96 miljoonaa markkaa, vuonna 1932 se oli jo 178 miljoonaa markkaa ja viime vuonna 184 miljoonaa markkaa. Suurin osa tästä tuonnista on ollut juuri puutavaraa. Vienti Venäjälle on ollut paljon vähäisempää ja on se jatkuvasti alentunut. Niinpä vuonna 1931 -viettiin Suomesta Venäjälle tavaraa 99 miljoonaa markan arvosta, vuonna 1932 vietiin 70 miljoonaa markan arvosta ja viime vuonna 92 miljoonaa markan arvosta. Tämän vuoden tammikuussa vietiin vaan 6 miljoonaa markan arvosta kun viime vuonna vastaavana aikana vietiin 12 miljoonaa markan arvosta. Sitävastoin tuonti on entisestään lisääntynyt sillä kuluvan vuoden tammikuussa tuotiin Venäjältä 16 miljoonaa markan arvosta kun vastaavana aikana vuosi takaperin tuonti oli 7 miljoonaa markkaa. Sitten huolimatta että Suomen ulkomakkauppa on ollut ja on yhä edelleenkin vientivoittoinen, Venäjään nähden se on suuresti tuontivoittoinen ja tämän tappion tuottaa puutavaran tuonti Venäjältä. Suomen puutavarakauppalitit ei nimittäin tunne kansallisia rajoja eikä pelkää bolshevismin silloin kun se myy tavaraa halvemmalla kuin isänmaallinen Suomen talonpoika.

Sivistyksellinen yhteistyö Venäjän ja Suomen välillä.

Äskettäin pidettiin Helsingin yliopistossa kokous, jossa neuvoteltiin yhteistyön mahdollisuuksista Suomen ja Neuvostoliiton tiedemiespiirien välillä. Kokouksessa oli osallistuneita n.m. E. N. Setälä, J. J. Mikkola, Kai Donner, V. Tanner, V. Lassila ja V. J. Mansikka y.m. suomalaisia tiedemiehiä sekä Neuvostoliiton tieteellisiä lähettiläisiä, ministeri Stein. Suomalaisella taholla kiinnitettiin erikoista huomiota suomalais-ugrilaisen kielen ja kansantieteen tutkimisen mahdollisuuksiin Venäjällä sekä geologiseen ja arkeologiseen tutkimustyöhön. Kokouksessa käsiteltiin esitelmät, opinto- ja ryhmämatkojen järjestämisen mahdollisuuksia, sekä kirjallisuuden ja aikakauslehtien vaihtoa molempien maiden tieteellisten laitosten välillä. Suomalaisille tutkijoille valmistettiin esitelmätillaisuuksia Venäjällä ja vastavaroisesti saapuvat venäläiset tutkijat Helsingin esitelmämatkoille. Erityisesti oli esillä kysymys Venäjän arktisten tutkijain luontotilaisuuksista, sillä venäläiset jäämeren tutkijat ovat viime vuosina saavuttaneet tuloksia, joita kohtaan Suomessakin tunnetaan suurta mielenkiintoa.

Asian edelleen kehittämistä huolehtii kokouksessa valittu toimikunta, joka jo on kokoontunut sekä tällä hetkellä lähemmin selvittelyt yhteistyön mahdollisuuksista.

Isänmaallinen kruunuvouti.

Vaasassa asuva kruunuvouti Sipiä on osottautunut isänmaalliseksi mieheksi. Hän on kuullut "Isänmaallisen kansanliikkeen" ja kantanut tämän liikkeen mustaa puseroa. Hiljattain levittivät sanomalehdet tietoa, että tätä kunnan miestä vastaan oli tehty ryöstöyritys, ehkäpä murhayrityskin, mutta kruunuvouti kerkesi ampu-

ryöväriin." Ammutuksi "ryöväriksi" osottautui vaasalainen nuori musiikki Lasse Nurmio. Tämä "ryöväys" ja murha tapahtuivat kuitenkin sellaisissa oloissa että viranomaisten oli pakko penkoa asiaa lähemmin. Tässä tutkimuksessa sitten selvisi, että kruunuvoutin hoitamissa vaaroissa oli noin parinsadantuhannen markan välia. Ja kruunuvouti sitten tunnustikin, että hän oli ensin kavaltautunut verrorahoja ja peittääkseen tekoaan, suunnitellut ryöstöyrityksen, jonka uhriksi sitten joutui nuori musiikki Nurmio. Kruunuvouti oli nimittäin kehottanut Nurmioa tulemaan hänen luokseen myöhään illalla saadakseen 20 markkaa viulukie-
len ostamiseen. Ja kun Nurmio meni, nosti Sipiä hälinää ja siinä ampu Nurmion kylmäverisesti. Kun tällaisia tekee kruunuvouti, niin mitä sitten vähemmän edesvastaullisissa toimitissa olevat.

Lukijain Osasto

Uutisten kirjoittajan vaikeuksia

Laulun, että uutisten kirjoittaja ei osaa paikalle koskaan. Jos hän kertoo paikkakunnalla tapahtumista auto- sekä muista tapaturmista niin sanotaan, että kyllähän ne on tietty, mitä niistä enää kertoo. Jos taas tulee maininneeksi joupottelusta eli muista vähemmän kunniaa ylentävästä tapahtumasta niin ei ole oikein terveellistä mennä pimeällä yksinään kadulle. Jos joku sattuu joutumaan sairaalaan, olisi se jonkun mielestä mukava olla lehdessä, että ulkopäikkäkunnallakin se nähdään, mutta siihenkin taas joku toinen voi sanoa, että mitä se sitä meni kuuluttamaan ympäri maailman. No, muista lehdistä käänökset eivät kävele ollenkaan, sillä joka taloonhan kielenen lehti tulee, vaikka sitä ei pystyttäisi lukemaanakaan ja siinä tapauksessa on huomautus valmis, että sehän oli jo jo aika sitten kielissä. Jos sitten sattuisi saamaan sellaista, joka olisi mukin menevä, mutta tekisi jonkun erehdyksen, niin sekin on huono uutisten kirjoittajan merkki. Näitä silmällä pitäen ei amatööri saa lehdelle parhaammalla tahdollaankaan mitään.

Jos Raivaaja eli joku lehden lukija voisi antaa tähän jonkunlaisen kaivakkeen, niin minusta tulisi ehkä jonkunlainen uutisten kirjoittaja.

Amatööri.

Eikö tähän tiedusteluun voida vastata seuraavalla Juhon Peltosen esitelmissä olevalla lauseella?

"Joka jokaisen mieltä noudattaa, hän menettää ainsaa ja saa häpeän palkkosen." — Korhetuurlukija.

Urheilu

NURMI PALANNUT TURKUUN

Paavo Nurmi kuului jo palanneen Turkuun ulkomatkatkantaan. Laivan maihin saapessa hän oli karttanut vastassa olevia spomalehtimiehiä ja oli pujahtanut tulin läpi kaupungille niin äkkiä, ettei kukaan kerinnyt haastattelemaan.

Suomi A. C. Spring News

On next Thursday, March 29, at 67½ Laurel St., we will sponsor a grand social and athletic program that will open your eyes. Talk about talent we have, radio, concert and night club stars to amuse you. Starting with piano selections by Lillian Järpinen, followed by feature dancing from our own Paula Leijona, violin duet by Lillian Itanen and Edith Luikko, singing of parodies by K. K. Keisala. Then we come to our headliners: first, direct from the Atlas club we have Matty Carrigan and Al Lyons tap and clog dancers accompanied at the piano by Cliff Cort from station WOV. Next comes Ralph Wehinger radio and concert artist who will thrill you with his singing. Miss Helvey Korpi will accompany him on the piano. Then we have something new: a boxing exhibition by Worcester's pride Johnny Yagien and his brother. After the boxing will give you wrestling. Jolle and Mike are the ones who will perspire. After intermission Liljestrom and Co. will put on music

JUTUSTELUA

Oikeusmurha selvinnyt kolmenkymmenen vuoden kuluttua

Vuosisadan vaihteessa asui Puolassa pienen Chodorovin kaupungin läheisellä kaksijäsenä, Alexander ja Heinrich Lawky. He olivat isäntään perineet huomattavan omaisuuden ja asuivat suurella, kauniilla tilalla. Alexander oli naimisissa, jota vastoin nuorempi veli oli naimaton. Aikaa myöten veljesten yhteiselämä kävi vähemmän onnelliseksi. Riitoja sattui yhä useammin—pääasiassa isän jälkeisestä omaisuudesta. Niin toinen kuin toinenkin oli halunnut osalleen enemmän kuin mitä hänelle oikeuden mukaan olisi kuulunut. Vanhempi, jota hänen vaimonsa tuki, mahdollisesti onnistui saamaan itselleen enemmän.

Eriään yönä sitten Heinrich katosi jäljettömiin. Tämä äkillinen katoaminen luonnollisesti herätti suurta huomiota. Epäilykset suuntautuivat etsijänsä veljen, koska tiedettiin, etteivät veljekset olleet eläneet hyvässä sovussa. Otaksuttin senvuoksi, että Alexander olisi raivannut veljensä pois tieltä saadakseen koko perinnön. Eris naapuri väitti katoamisensa kuuluneen sa pelottavan huodon veljesten tiluksi järkyttävästä kohtalosta, jonka uhriksi hänen veljensä ja kälynsä olivat joutuneet. Hän kuoli tietoisena siitä, että oli koettanut hyvitellä veljelleen tekemänsä vääryyden. Tällä tavoin on yli kolmenkymmenen vuoden vierittyn Alexander Lawykin ja hänen vaimonsa viattomuus lopulta selvinnyt.

Dolfussin teloittama Wallisch

Koloman Wallisch kuoli marttyyrinä köyhälistön vapautuksen puolesta. Hänen vaimonsa Paula Wallisch on vankeudessa.

Sen jälkeen kuin Unkarin neuvostoliitto kukistui siirtyi Koloman Wallisch puolisoineen v. 1919 Steiermarkiin. Nuorina ja innostuneina köyhälistön asialle he molemmat heti ryhtyivät toimimaan Steiermarkin sosialidemokratilaisessa liikkeessä.

Koloman Wallisch nimettiin työläisliikkeen johtajaksi, joka on tällä Steiermarkin työväenliikkeen tärkeimpänä tukikohtana. Väestö siellä on talonpoikaista. Paikkakunnalla oli vain tupakkatehdas ja kutomo, mutta

taas kansanäänestyksen, sisältyi eräitä ehtoja, ei Filippiinien eduskunta siitä hyväksyntäkään ja koko kysymys jäi ennalleen. Nyt on Yhdysvaltain kongressi hyväksynyt uuden niin kutsutun McDuffie-Tyding lain, joka tietää ehdotoman itsenäisyyden myöntämistä ja jonka uskotaan nyt saavan myöskin Filippiinien eduskunnan hyväksymisen. Näin on Filippiinien itsenäisyyden lopulta toteutunut ja uusi tasavalta eli niin kutsuttu commonwealth (yhteishyvä valtakunta) astuu kansakuntien joukkoon iloisin mielin, terveenä ja nuorekkaana, juhlapuvussaan eikä verisin käsin ja naamioin sekä rikkireivytin vaattein, jota tietä useimmat kansakunnat ovat viime aikoina pyrkineet itsenäisyydensä hankkimaan.

tä, oli niin usein riidellyt Heinrichin kanssa—joka kuitenkin oli hänen veljensä—nähtiin hänen näyttelevän. Alexander katsottiin syylliseksi veljensä murhaan ja tuomittiin kuolemaan. Tuomio kuitenkin lievennettiin elinkautiseksi pakkotyöksi. Rouva Lawky sai monivuotisen vankeustuomion.

Tuomio julistettiin vuonna 1901. Muutamia vuosia myöhemmin Lawky kuoli vankilassa, ja hänen vaimonsa seurasi häntä pian hautaan.

Vuodet kuluvat, tuli maailmansota, ja Lawky-juttu jäi unohtuksi. Vastakaikettiin on huomio jälleen kääntynyt tähän murhanyhtymään. Buenos Airesissa kuoli nimittäin jokin aika sitten muudan Heinrich Lawky, joka oli juuri tuo Alexander Lawykin kaksonen veli. Heinrich oli paennut kotoaan varastettuaan veljeltään suuren rahasumman. Alexander ja hänen vaimonsa olivat kertonut oikeudessa vain totuuden. Ennen kuolemaansa Heinrich oli tunnustanut nuoruudenrikkoksensa erälle maistraatin jäsenelle ja testamenttannut Argentiinassa vuosien kuluessa hankkimansa suuren omaisuuden veljelleen. Heinrichillä ei ollut avustustakaan siitä järkyttävästä kohtalosta, jonka uhriksi hänen veljensä ja kälynsä olivat joutuneet. Hän kuoli tietoisena siitä, että oli koettanut hyvitellä veljelleen tekemänsä vääryyden. Tällä tavoin on yli kolmenkymmenen vuoden vierittyn Alexander Lawykin ja hänen vaimonsa viattomuus lopulta selvinnyt.

Mutta asianaajat ja tehtaiden johtajat, kreivit ja paronit, jotka ennen olivat halinneet "keisarin edustajina", eivät voineet sietää sitä, että tavallinen työläinen kuten Anton Pichler, hallitsi "heidän" raastuoneessaan pormestarina, eivätkä myöskään sitä, että joku sanomalehden kaupustelija istui heidän kanssaan neuvottelupöydän ääressä.

Näissä oloissa Koloman Wallisch saapui vaimoineen paikkakunnalle. Ja he ryhtyivät työhön. Naiset tekivät valistustyötä vaalien ja puolueen hyväksi sekä sitäpaitsi järjestivät aivan ensiluokaisen kätien ja lasten huoltoa. He keräsivät työläislapsia kadulta ja noksista majastaan sitä, jota kosivat heidän kauniin lastenkotihien leikkimään ja laulamaan. Paula Wallischista tuli paikkakunnan huoltamushenkilö. Hänet valittiin Bruckin kunnan valtuustoon ja myöhemmin maapäiville. Hän ohjasi lasten toimintaa ja oli sorrettujen auttaja ja hyvä sisar sekä sitäpaitsi mitä uskollisin puolueoveri.

Mutta nyt fascistit ovat ryöstäneet kaiken sen, mitä työläiset kansanvaltaisin keinoin ja väsymättömin tarmoon olivat aikaansaanee. Näin sen vuoksi, että omistavaa luokkaa ei enää miellyttänyt kansanvalta, koska sen avulla työväestö pääsi asioiden hoitoon vaikuttamaan.

New York City

TYÖVÄENTALOLLA

Päivälistä:

Keskiviikkona, 28 p. "Pohjalaisia" harjoitus, klo 8. Vesan harjoitus, klo 8.

Torstaina, 29 p. Englanninkielikoulu, klo 3 j. p. Sekakuoron harjoitus, klo 7.30. Ompeleuseura klo 8. Tanssit klo 8.30. Lainakirjasto avoinna klo 8—10.

Perjantaina, 30 p. Vierailujoukkue lähtee Philadelphiaan, klo 1 päivällä. "Pohjalaisia" harjoitus, klo 8. Alueuimikunnan kokous, klo 8.30.

Lauantaina, 31 p. Tanssit klo 8.30.

Sunnuntaina, huhtik. 1 p. — Vesalaisten koripallokierailut il-tapavälillä. Tanssit klo 8.30. Lainakirjasto avoinna, klo 8—10. Maanantaina, huhtik. 2 p. Mieskuoron harjoitus, klo 7.30. "Pohjalaisia" harjoitus, klo 8. Tiistaina, huhtik. 3 p. Ompelu-

Adolph ja Anna Saikkonen

Physiotherapeuteja

1944 Madison Ave., 125th kadun kulmassa, New York City

Uudemman aikaiset vesit. ja sähköparannusvälineet.

Tel. Harlem 7-5497. Tunnit 9-12, 3-7

Pitkäaikaisen kokemuksen omaava hieroja ottaa vastaan A. Saikkosen luona. Tunnit 9-12 ja 3-7

Dr. S. A. CHERNOFF, M. D.

Käsittelee ja kroonillisia miesten ja naisten tautia hoitetaan. Myös ihotauteja.

223 Second Ave., Cor. 14th St., N. Y. C. Tel. Tompkins Sq. 7697. Tunnit: 10-1, 4-8, Sunn. 11-3.

Kevät- ja Kesä-Hattuja

HYVÄLLÄ KÄSITYKSELLÄ. Hinnat 85c ylöspäin. SUOMALAISEN NAISTEN KAUPPAA.

1958 Madison Ave., New York City 125th & 126th katujen välissä. ELIN PEURA

CHARLES E. HIRSIMAKI LAKIMIES

Suite 2150 Woolworth Building, 233 Broadway, (21 kerros) NEW YORK CITY

Puhel. nr. Cortlandt 7-1049. (Kotini: Sunset 8-1778)

KORVA-, NENÄ- JA KURKKUTAUDEISSA

Näivätkin korjataan. Nämä suuret, taan ja muovillaan kiivottomasti ja arpia jättämättä. "Face lifting" nyky- aikaisilla varmoilla keinoin.

Dr. M. W. MOONICK

1049 PARK AVE., N.Y.C. lin. 87 kat. Tunnit 11-1, 5-8. Puh. ATwater 9-3826. Hinnat koht.

HANS KALM, Ph. D.

Teacher of Health Renewal. Tunnit omakustaksi. Cumberland 6-0922 485 PACIFIC STREET

Near Pacific & Atlantic subway stations BROOKLYN, N. Y.

J. Alfred Anderson LAKIMIES

Room 2108, Woolworth Building, 233 Broadway, New York, N. Y. Puh. Rector 2-3388

Kotipuhelin: Shore Road 5-1750

Yhdistyksemme jäsenet ovat jo saaneet haluamansa pienet lainat

ja kun rahaa on vielä lainattavaksi, niin me laajennamme tätä lainauspiiriä siten, että emme rajoita enään näiden pikkulainojen myöntämistä ainoastaan entisille jäsenille, vaan

annamme nyt lainoja kaikille

pikkurahan tarpeissa oleville, tietysti edellytyksellä, että anoja on entiset lainansa suorittanut hyvin, ja että siis hänen luottonsa on meillä hyvä.

Nykyään ei pankeista paljon lainoja myönnettäne, emmekä mekään nykyisin kiinnityslainoja voi antaa, mutta koemme antaa pieniä henkilölainoja \$100—\$150.— niin että useampi henkilö tulisi pienestä rahapulastaan autetuksi.

Lainojen saamisen ehtona on se,

että lainaajalla on, paitsi tavannukaiset takajaat, myöskin toivoa siitä, että on rahaa tulossa, joilla rahoilla hän puolestaan on tilaisuudessa lainansa suorittamaan.

Jos lainan ottamisen aiheena on tavallinen jatkuva työttömyys, ja lainan maksut luvataan suorittaa vasta siten kun lainaaja pääsee työhön, niin on ymmärrettävää, että niin epämääräisiä lupauksia tai toiveita vastaan ei oikeastaan voida lainoja myöntää. Meiltä vaaditaan, että tehtyjä sopimuksia noudatetaan, ainakin pääpiirteissä ja siksi tällaisessa huonona aikana sifomuksia tehdessä ovat nämä seikat myös otettava huomioon.

Työläisten Luottoyhdistys

(Workers Credit Union)

48 WALLACE AVENUE,

FITCHBURG, MASS.

Oskari Tokoi, President

John Suominen, Treasurer

menot, joka onkin tarkoitus, ja tulee siitä lausua yleisölle kiitokset.

Täällä tunnettujen murhetapausten merkeissä iltaa juhliin ja illan puhuja, tov. E. Sulkanen, sangen voimakkaasti ja selväpiirteisesti toi esille tapahtumain kulun ja ne, vaikuteet, jotka siihen johti kuin myöskin taistelujen antamat opetukset. Lähes tunnin kestävä puheutta yleisö seurasi mielenkiinnolla ja puhujan esityksestä seka-

kuoron tukemana laulettiin puheen loputtua kansainvälinen. Bokotalaisen tov. J. Salon runo myös tilaisuuteen oli hyvin so-piva. Nämä muodostivat illan vakavimman ja ydinohjelman. Savolais- ja pohjanmaalaiskertomukset taas, E. Kanervan ja A. Kajanderin esittäminä, leikkilisen puolen. Molempiin oli yleisö kiinnynyt. Jälletpäin muutama mielipide-ilmaistua kuului että pikkuisen liian karkeahko lienee ollut pohjalaiskertomus.

Musikaalinen puoli oli suhteellisen voimakkaasti edustettuna. Oman orkesterin ohella, joka hoitaa alku- ja väliaika- sekä tanssioitot kuin myös siestystä, oli onnistuttu saamaan myös Tenho Reivon kolmenhenkinen radiosoittoryhmä ja heidän oli varsinainen soittonumeroiden lisäksi ylimääräinen numero esiteltävä. Meidän Anttila sitten hanurisoitot kuulosti olevan sanken tervetulleita yleisölle aploodeista päättään, ja toiseen esitykseen soveliaasti yhtyi Aino Saaren laulut ja lauloihin hän pari laulua, ja ohjelmamme oli se arvokas lisä, josta kiitokset. Viimeisenä ennen puheutta, sitte elvelandilainen toverittaremmie Eino Koponen esitti laulusoloja ja jälleen kiitolliselle yleisölle.

Lopuksi sitte yksinäytöksinen pila "Nokikolarin rakkaus". Näin pä lähtelikin jo puolta yötä ja aamuyötä pantiin jatkoksi, ettemme tanssimatta jääneet.

Taxikompaniat hyö- käävät kaupungin majurin kimppuun

New Yorkissa on vallinnut melkein vuokra-ajurien lakko, jota ajurien unionin toimikunta on johtanut siitä autotyö- töistä vastaan, jotka eivät ole suostuneet noudattamaan aikai- semmin käydyt lakkoistaitelun päättyessä tehtyä sopimusta ajuri- en oikeudesta yhtyä unioniin ja niiden yhteisen keskuustoimi- kunnan kautta saada kaikki kiis- takysymykset yhtiöitten kanssa sovitetuksi. Kuten muistetaan, puhkesi ensimmäinen ajurien lakko taitelun sen jätessä kun kau- pungiin hallituksen säätämää ylimääräisen kyydytysveron kanto- oli oikeusistutimen päätöksellä selitetty laittomaksi. Yhtiöt näes olivat saman säädäksen no- jalla jota vastaan he olivat oi- keusjuttu nostaneet, kantaneet "kyydytysveroa" kyydittäviltään huomattavat summat, mutta oi- keuden käynnin kestäessä pidät- täneet ne omiin kassaholveihinsa ja kun lopulta oikeus ratkaisikin niin, ettei kaupunkihallitus voi- nut, eikä saanut oikeutta perii näitä verotusrahoja yhtiöiltä, niin tekivät ajurit lakon vaatien ensin kaikkea niitä rahoja yhti- öiltä ulos palkkoinaan. Että kau- pungiin hallitus tällaisessa asiati- lassa oli vähintään myönteinen lakkoehdolle on varsin luonnollista. Olihan kaupunki- hallitus aikoinut kantaa kyydyt- ysveron kaupunginrahastoon, mutta tullut siitä estetyksi yhti- öitten nostaman oikeusjuttu- kautta. Kun taas satojen tu- hansien kyydittyjen, joilta oi- keusjuttu aikana ylimääräinen vero oli otettu, nimet eivät ol- leet muistissa, eikä kannettujen rahojen pienissä erissä heille pal- lauttaminen ole täydellisen suori- tettavaksi mahdollistakaan, niin ajurit katsoivat rahojen en- nemminkin kuuluvan heille, koska ylimääräinen verotus, jota oli heidän kannettava, kaikissa ta- pauksissa vähensi heidän mah- dollisuuttaan saada "juomara- haa" (tips) jota he tavallisesti aina jonkunverran saavat, kun muutoin palvelevat yhtiöitä ver- rattain alhaisella prosentilla. Heidän näkökantansa tu- li hyväksytyksi myös Yhdysval- tain hallituksen asettaman New Yorkin alueen työolojen sää- nostelytoimikunnassakin, joka käsittelee näitä kysymyksiä NRA-lakien nojalla. Mutta en- nimäisen lakon kestäessä jo oli useita automobilyhtiöitä tullut "uudestaan muodostetuksi" tahi "rahaistetuksi" uudella pääomalla, niin, etteivät "uudet" korpo- ratiotit joutuneet vastaamaan entisten kantamista verotusa- hoista, mitkä siten oli saatettu sellaisiin talletuspaikkoihin, jois- ta lakon sovitusta työvän edustajisto ei niitä voinut saada kannetuksi, eikä myöhemmin- kään muutoin kuin muutakaisten oikeudenkäyntien kautta, jos si- täkään tietä. Kun lakko sovit- tiin niin päätöksenä tuli sitte,

että puolet kannetuista verora- hoista oli maksettava ajureille niin, että he kaikki voisivat entis- ten palkkatodistustensa mukaan perii lisäpalkkiota yhtiöiltään näistä rahoista. Samalla sovit- tiin, että yhtiöt yhteisesti olivat velvoitetut muodostamaan ra- haston kannettujen verotusmak- sujen takaisin maksamista var- ten ja edelleen, että tämä raha- sto olisi sijoitettava niin, että se olisi ajurien unionin valvonnassa alaisena.

Heikkona kohtana sopimuksen voimaansaattamisessa oli ajuri- en hatara järjestäytymisen. Sitä tuskin oli ollut edes nimek- sikään, ennen NRA-aikakautta, eikä sitä siis lakon aikana ollut muuta kuin jonkinlaisella alka- misasteella. Kun sovinto saatiin aikaan, niin suuret yhtiöt heti sen jätessä kieltäytyivät hyväk- symästä ensimmäistä lakkoa käy- ntyä ja sen aikana järjestettyä toimikuntaa, sekä estivät sen järjestäystä yhtiöitten valvonta- nasta vapaita unionia, esittäen palveluskuntalaisilleen omat eri- kiset yhtiöitten palveluksessa olevien ajurien liitot, joitten il- man muuta tulisi valita edusta- jiston ajurien etuja valvovaan toimistoon. Sitä seurasi lakon uusiutuminen, jossa kaupungin- hallitus tietenkin oli entisellä kannallaan lakkoilaiten tarkoi- tuseriä, joskaan ei kaikkien lakkoilaiten toimenpiteitten suh- teen.

Mielenkiintoisinta tässä jupa- kassa on se, että nykyistä kau- pungiin pormestaria ovat yhtiöt julkisesti syyttäneet virkavelvol- lisuusiensa laiminlyömisestä ja vaatineet ankarampaa lakkoilai- ten kurissa pitämistä New York- kassa. Fascistimielisessä kuva- lehdessä, The Newsissä, yhtiöt nimittivät maalisk. 23 p. julkais- tulla täyden sivun tilan ottavalla ilmoituksella mallisella "avoimella kirjeellä" vaativat LaGuardiaa käyttämään poliisivoimia, jotta heidän autojensa ajurit voisivat turvallisesti olla kaduilla kyydi- tystä harjoittamassa lakkoilaita- ta huolimatta. Julistuksessa väi- tetään, etteivät he ole koskaan hyväksyneet mitään ajurien uni- oitten keskuustoimistoa (Central Committee of Taxicab Drivers' Unions) of Greater New York City) joka ensimmäisen lakko- sopimuksen allekirjoituksessa suostuttu muodostettavaksi ja jonka kanssa vastaisuudessa työ ja palkkasopimukset työntee- täjien olisi tehtävä. Edelleen yhti- öit syyttävät että kaupungin pormestari LaGuardia ja suur- New Yorkin alueen työolojen järjestelytoimikunta tulkitsevat NRA-lakia erheellisesti ja ettei sanottujen lakien mukaan heidän ole koskaan pakko alistaa työ- läisään velvoitettavaksi liity- mään mihinkään unioniin, johon he eivät tahdo yhtyä ja johon yhtiöt eivät usko palveluskunta- laistensa haluavankaan yhtyä muutoin kuin kaupunkihallituk- sen suojeluksessa harjoitettui- kihoituksien ajamana. Unioni- ten väittävät yhtiöt joutuneen kommunistien johdettaviksi ja syyttävät niitä väkivaltaisuuk- siin yllyttämisestä, johon he edelleen väittävät La-Guardian antaneen virikettä sen kautta, että on pidättänyt poliisivoimat käyttämästä sellaisia aseita jota ka olisivat olleet tarpeen ja ko- ettamalla pakottaa yhtiöt neu- voitteluun unionien edustajien kanssa. Saman virheen tehneek- si syytetään Yhdysvaltain halli- tusten asettamaa työolojen jär- jestelyvirastoa ja kokonaan nykyistä Yhdysvaltain hallitus- tain, joskin sen osallisuuden ei sanota tapahtuneen muutoin kuin välillisesti.

Vielä tärkeämpi on samassa The News-lehden numerossa julkaistu kuvilla varustettu toi- mituskirjoitus, joka alkaa sanoil- la "King Mob Captures New York City". Vapaasti suomen- nettuna lauseen merkitys olisi: "Lauman Majestetti valloittanut kaupunkimme". Edelleen kirjoi- tuksessa syytetään kaupungin pormestaria siitä, että hän ei ole antanut poliisille valtaa käyt- tää aseita tarpeeksi katumella- koihin osaaottavia vastaan ja on nuddellut niitä poliisiviranomai- sia, jotka ovat siinä suhteessa joita kirjoituksien yhteydessä on julkaistu näyttää, että poliisit ovat varsin kovakouraisesti ta- honneet varjella Itävallan konsuli- edustajan kuulemasta protestista Wienissä tapahtunutta työläis- teurastusta vastaan. Kuvat osoi- tavat näissä kahakoissa poliisien lyöneen maahan niin naisia kuin miehiäkin ja joukkoon tulleen hajalle ajetuksi. Näistä tapahtu- mista on julkisesti kaupungin- hallitus ilmaissut mielipahaa poli- isien menettelyn takia, jota vas- toin poliisit ovat olleet toimetto- mampia Madison Square Garde- nissa pidetyssä sosialistien ko- kouksessa "kommunistien" nos- tamien metakan aikana ja ehken taxiajurienlakkometeleitten sat- tuessa. Siitä huolimatta syyte- tään kaupungin pormestari La- Guardia "poliisien käsien sito-

YHDISTYNEET

elämäntovereiksi toisilleen

Miss Hulda Kerttu

Spencer, N. Y.

Mr. Sulo Huhta

Van Etten, N. Y.

Maaliskuun 5 p:nä, 1934.

Toivomme, että onni purttanne ohjaisi läpi vihaissimpiinkin vaahtepäiden!

Mrs. & Mr. Wante Kerttu
Jenny ja John Huhta
Kerttu Huhta
Thelma Maria Huhta,
Albany, N. Y.

Ella, Otto ja Jr. Huhta
Mrs. ja Mr. Elmer Keturi
Alina ja Matti Aho ja perhe
Richard, Kerttu ja Hubert
Thornton

Leo Aho
Hilma ja Alex Koski ja perhe
Mr. ja Mrs. Riber Alve ja perhe
Emil Jr., Sigrid ja Emil Salmi
William ja Fiina Enroth
Tyne Falkenberg,

Philadelphia, Pa.
Sally, Laimi ja Paavo Laven.
Rye, N. Y.

Aino ja Emil Anderson
Tilda ja Toivo Uotila
Kerttu, Evert, Hulda ja
August Halme

Mr. ja Mrs. J. Luoma
Elsie, Ilmi ja John Rautio
Antti Satomaa ja perhe
Johan Rajala ja perhe
Johan Takala ja perhe
Minnie ja Ellen Johnson

Mr. ja Mrs. Leander Huopana
ja perhe
Vieno, Mr. ja Mrs. A. Pertula

Laura, Jennie ja Leander Savo
Ida ja Matti Savo
Elli ja Oscar Haynes ja perhe
Kerttu, Aino ja John Kangas
Verna ja Victor Starr
Mr. ja Mrs. Leander Valli
ja perhe

Elisabeth ja August Korpi
Hilda ja Paul Salo
Eino Asunmaan perhe
Olga ja Isaac Saarimaa
Ina ja Andrew Jamesson
Edla ja Matti Salmi ja poika
Mr. ja Mrs. Henry Laine
ja poika

Lempi ja Paavo Nieminen
Mr. ja Mrs. Frank Keturi
ja perhe
Hilda ja John Ronkainen
Alina ja Jacob Maunula
ja perhe

Trumansburgh, N. Y.:
Forsmanit
Anna Ryth
Jack Niemi
Archie W. Niemi
Hilda ja Elmer Niemi

Corning, N. Y.:
Hjalmar ja Anni Tuovinen
Hilja ja Frank Peltonen

William Ojala
Matti Kekko
Matt Mattson
Jorma Uotila
John H. Koski
Leonard Keturi

Ronald, Sakari
H. H. E. Ylinen
Elsie ja Ray
Julia Liner
Walter Frandi
Aileen Keturi
Viena Jameson

Merwyn Petty
Gust Buchanan
Viena Alve
Matt Kannus
Neil Koski
Leonard Rova
Rafael Pättiniemi

John Sahlsten
A. Westerinen
Charles Heimonen
Oscar Mäki
Spencer Motor
Service Pojat.

misestä", jonka sanotaan pääs- täneen irrallisen metelöivän "lau- man" (mob) ja annetaan ymmär- tää, että kovempi kuri, ehken kuuluisuuskutuli, olisi tarpeen New Yorkin asukasten kurissa pitämiseksi. Samassa lehdessä julkaistusta uutiskirjoituksesta käy selville, että noin 70 lakko- laista oli yhtenä iltana viety poliisiammalle ja että vangitsemi- sen aiheeksi riitti kun oli huu- tamalla nimittännyt ohjaavaa ajuri- na "skääpiksi". Uutiskirjoituk- sesta kuitenkin käy selville, ettei yleisö ollut halukas kyydittytään itseään ja että teatteriy- leisö suurimmaksi osaksi kulki raitiotievaunuissa, jotkut sellai- setkin, joka olivat puettuina frakkeihin ja käyttivät korkeita silkkihattuja.

Kajomatta itse lakkojuttuun ja sen yhteydessä ilmeneviin muhiin seikkoihin tahdomme kiinnittää lukijan mieleen miten herkkä on porvarillisen uutis- lehen toimituskirjoituksen sävy vaihtumassa eri luokkien kuuli- vien ihmisten suhteen. Sama lehti nimitettiin kun "kommuni- sti" muka kurtittivat sosialisteja Madison Square Gardenin ko- kouskes metakassa, mutta nyt ja haukuttua kaupungin puh- taasti porvarillinen pormestari- kin kun poliisivalta ei ole ollut niin tehoisa ettei frakkipuku- iten ja silkkihattua käyttävien "gentlemanien" seuralaisineen olisi tarvinnut kulkea tavallisten ihmisten kanssa samoissa raitio- tievaunuissa. — A. S.

JERSEY CITY, N. J.

Iloiset päättäjäistanssit

on osaston talolla ensi lau- tantana 31 päivänä maaliskuuta. Erikoisuutena voidaan mainita, että soitto on ihan erikoista, en- si kertaa tällä haalilla. Näh- kääs tanssinäytele jatacan tans- sille yleisölle iso-äänisen vä- lityksellä. Tanssimusiikki on suomalaista ja amerikalista. On hanurin soittoa, vanhaksi maksi, orkesteri soittaa jas- sia. Muutoin lisäyksenä olkoon mainittu, että hanurin soittajat ovat Europan ja tämän maan parhaat, samoin myös orkeste- ri. Tällainen tilaisuus kun on tarjolla 25c. sisäänpääsillä, niin huolepaa, että jokainen ken ra- kastaa musiikkia ja haluaa tans- sia hyvällä soitolla, kiiruhtaa silloin osaston talolle. Lisäksi tanssi tapahtuu ryöstötanssin

merkeissä, saa ryöstää uuden toverin niin usein kuin huvittaa ja heti kun tuntee väsymystä vanhaan.

On lomalla.

Meidän "rakas" majurimme Frank Hague väsähti tehtävänsä ja nappasi 30 päivän loman. Tätä lomaansa hän viettää sei- lailemalla pitkin Etelä-Amerikan vesistöjä, pois täältä kylmyydes- tä. Muutoin huvittavana puole- na mainittakoon, että heti kun majuri meni, tapahtui täällä pien- tä vallankumouksen tapaista. Toisin sanoen vallankumous ve- silaissa poliitikosijain kesken. Haguen poliittiset vastustajat kokoontuivat salaiseen "miitin- kiin", jossa luettiin tuomio Ha- guelle. Asiasta meinas tulla kiintoisa juttu, mutta kuten niin usein ennenkin, nykyin ilmeni joukkoon sellaisia lököhousui- ja, jotka nähtyään, että asia saikin julkisuusmuodon (ei pysynyt- kään salaisen kokouksen mer- keissä), että julkisen sana, sa- nomalehdet saivat vihiä tästä sa- laisesta kokouksesta ja tekivät siitä julkisen, niin "urhot" pö- köivät nurkan taakse ja sieltä al- koivat ulisemaan, että en minä ollut siellä kokouksessa jos mi- nulla ja minulla on Frankille jo- tain sanomista, niin minä poika sanon päin päliä, niin että pau- kkaa ja siinä kaikki. Koko ko- kouskun tulos supistui kuin lasa- reetin suuruus. Nämä urhot sy- dän kurkussa odottavat herraan- sa ja mestariaan kotia palaavak- si, jotta voisivat tuhassa ry- pien hakea armoa ja puhdistaa itsensä herransa edessä. Tässä- kin jutussa tulee vaan loppu pää- telmäksi: että kuin mirri on

poissa, niin hiiret harjoittaa val- latomuuksia.

Mitä on osaston talolla huh- tikun 20 päivänä? — Nix.

TROY, N. H.

Torstaina 29 päivänä hartauskokous kirkossa klo 7:30 illalla.

Pääsiäissunnuntaina ohjelmallinen iltapäivänvietto. — Paljon hyvää ohjelmaa lapsilla ja vanhemmilla. Alkaa kello 2 j.p.p. — K. Jülin.

HARRISVILLE, N. H.

Hartauskokous Pitkänperjantaina, 30 p:nä klo 7:30 illalla kirkossa. — K. Jülin.

Jokainen Raivaajan ja Nykyaajan lukija sosia- tipuolueen jäseneksi!

PORT CHESTER

Byram Meat Market

ensiluokan (Prime) lihaa, kanaa, se- kä ruokatarvikkeita. 218 Mill St., Byram pankkirakennus- ssa. Puhelin 4415. PORT CHESTER, N. Y.

KOENEN'S GARAGE

77 No. Water St., E. Port Chester, Conn. — Tel. 2002 YLEISTÄ AUTOJEN KORJAUSTA Tyydytys — Gulya — Hartford patteria — Firestone ulko- ja sisäkuumeja. Hinausta. Raavausta ja kiillotusta.

Port Chesterin Y. S. S. Osaston

haalilla (New Lebanon Hall), East Port Chester

Leskien TANSSIT torstaina, tk. 29 p.

Lauantaina, 31 p., 9:säs Ryhmä-iltama

Näytelmä "KYLPMATKA", 1:ssä näyt., y. m. hauskaa ohjelmaa ja tanssia. Ovipulut 25c.

1 p. huhtik. on osastolla YLIMÄÄRÄINEN TYÖKOKOUS.

Stop — — — Read it — — — Then come
to the SUOMI A. C.

Social & Athletic Program

on Thursday, March 29, at 67½ Laurell St.,
at 8 P. M.

PROGRAM:
PIANO SELECTION LILLIAN JÄPPINEN
FEATURE DANCE PAULA LEIJONA
VIOLIN DUET LILLIAN ILTANEN & EDITH LUUKKO
PARODIES K. K. KEISALA
TAP & CLOG DANCING CARRIGAN & LYONS
from Atlas Club. Accomp. by Cliff Cort from Station WORC
VOCAL SELECTIONS MR. RALPH WEHINGER
Accomp. by Miss Helvey Korpi.
3 ROUNDS OF BOXING JOHNNY YAGJERS & BRO.
(Worcester pride)
10 M. OF WRESTLING JOLLE & MÄKI
Intermission

DANCING with music by LILLJESTROM & CO.

Come yourself and bring your neighbor.

Admission 25c.

V. & U. "SUOMI".

WORCESTER, MASS

Kuvernööri Ely puhuu

tällä kuluvaan viikon keskiviikkona. Hän saapuu Uuden Englannin maadonmyyjien liiton kokoukseen, joka avataan kello 12 hotelli Bancroftissa ja päättyy kello kuudelta syötävään illalliseen. Kokouksen on kutsuttu kaikkia maadonmyyjä ja on siihen kutsuttu, paitsi poliittista

puhujaa kuvernööri Elyä, useita muitakin yleisen elämän tunnetuista miehiä.

Vain erehdys.

Poliisiasemalta vapautettiin maanantaina erehdyksessä väärä vanki. Liittovaltain poliisien pidättämä mainelainen mies, 41 vuoden ikäinen Leslie Lamkin hämmästytti, kun vahtipoliisi avasi hänen sellinsä oven, antoi hänen ja takin ja ilmoitti, että hän

on vapaa. Mies tietysti käytti tilaisuutta hyväkseen ja katsoi teille tietymättömille. Myöhemmin huomattiin, että vapautettu vanki oli väärä mies. Erehdys oli tapahtunut nimien yhtäläisyyden vuoksi. Vapautusmääräyksen oli antanut puhelimesta kapteeni James T. Johnson ja kun hän ei nimeä tavannut, niin yhtäläisyys aiheutti erehdyksen. "Vain erehdys", tuumivat poliisit myöhemmin.

Omenapuut

näillä ympäristöillä eivät ole karsineet niin pahasti talven kylmistä, kuin vielä pari viikkoa sitten luultiin, ilmoittaa kauntemme maatalousviraston hedelmäkäsperit Fred E. Cole. Heikommien puut ovat karsineet enemmän ja sato huomollisesti tulee karsimaan. Mr. Cole selittää, että kun pakkasen puusta irroittama kuori otetaan pois ja puun paljas pinta vaksataan, niin siten vahingo supistuu mahdollisimman vähään. Michiganista aina Virginian asti sanoo Mr. Cole hedelmäsadon karsivan kuluneen talven pakkasista aika pahasti ja se voi hänen mielestään lisätä tällä kysyntää hedelmille.

Taidetta — soittoa, lau'ua ja urheilua.

Sisältää Suomen tyttöjen ja poikain ohjelma- ja tanssi-iltamassa Sovittajalla, torstaina, 29 p:nä

kello 8 illalla. Ohjelman esittäjinä on ensiluokkaisia esittäjiä. Nyrkkeilyä ja painia. Tikit maksavat 25 senttiä. Tulkaa katsomaan, ette kadu.

Katkeamaton kaari

esitetään lauantaina t. k. 31 p:nä Sovittajalla kello 8 illalla. Tikit on myytävänä Petersonin ja Särkälän Hellen saunoissa ja Hyvityksen kaupasta, 25c; 30c. ovelia.

QUINCY, MASS.

Mieskuoron harjoitukset ovat Veljen talolla tämän viikon keskiviikkona seuraavasti: 6.30 ip. toiset toverit, 7 ensimmäiset bassot, 7.30 toiset bassot ja klo 8 ensimmäiset tenorit. Johtajan toivomus on, että jokainen asianomainen on omalla vuorollaan paikalla päällä veljollisuuttaan suorittamassa. — Antinpoika.

WEST WAREHAM

West Warehamin S. S. Osaston

talolla on ensi lauantaina malisk. 31 p. tyttöjen iltamat ja olen varma, että niistä tulee suuremmat. Työt itse valmistavat leivokset ja soittoa tulee Carverin orkesteri. Nimeä en muista, vaan se tydyttää nuoria ja vanhoja ja se on tämän ympäristön välle, varsinkin nuorille ennestään tunnettu. Tällä kertaa varmasti saatte tanssia tarpeeksi. Oviraha on 25 senttiä. Seuraamalla Raivaajaa sieltä näette kirjotuksen ja paremman selostuksen näistä iltamista oikein maan- kielellä. Nämä iltamat oli päätetty viettää 7 p. huhtikuuta, vaan tämä muutos tehtiin kun on naapuriosastossa vuosijuhla silloin ja sinne päätettiin mennä oikein joukolla. Painakaa mieleenne nuoret ja vanhat, että 7p. huhtikuuta mennään Abingtonin osaston 24:een vuosijuhlaan. W. Warehamin osaston edustaja on Mrs. Robert Hill. — a.

Ensi kuun toiminnasta

Silloin on hommaa koko kuukauden. Ensinnä 7 p:nä näytös- ja tanssi-iltama. Esitetään yksi näytöksinen ilveily "Näytännöllä". Ensi viikolla tarkemmin. Sitten 14 päivänä on agitatio-ohjelma. Puhujaksi tulee järjestön sihteeri W. N. Reivo. Tarkemmin tuonnempana. Tämä vaan sen takia näin aikaiseen, että jokainen tietää.

PEABODY, MASS.

"Hopearisti"

Taimen talolla esitetään ensi lauantaina kolmannen ryhmän toimesta hauska kolmosainen karjalaisaiheinen kansannäytelmä, nimeltä "Hopearisti". Näytelmää, joita meillä nykyään hyvin harvoin on tilaisuus nähdä, on harjoiteltu pitemmän aikaa aivan erityisellä huolella. Osajoukko näytelmässä on parhaissa käsissä, joten voi varmuudella sanoa esityksestäkin, että se tulee tyydyttämään jokaista. Menäänpä siis jokainen Taimen talolle ensi lauantaina katsomaan tätä hauskaa ja mielenkiintoista näytelmää. Tanssia on vielä lopuksi Okker & Co. avustuksella.

Hucklebury Finns orkesteri soittaa jälleen Taimen talolla lauantaina, huhtikuun 7 p. Pitäkää muistissanne.

Huvitoimikunnan kekkerit ovat torstai-illalla. Tulkaa hauskaan seuraan.

Tulevia huveja

Ensimmäinen ryhmä on päättänyt panna toimeen suuremmat kevätkarnevaalit, joista voidaan jo ilmoittaa suurelle yleisölle, että sunnuntaina, huhtikuun 29 p:nä on Taimen talolla vappujuhla-päivälliset. Näihin päivällisiin toivotaan osallistuvan ei ainoastaan paikallinen kansa, vaan kaikkia hyvästä päivästä ja raittisuudesta seurasta nauttivia toveria ja toverittaria naapuripiiristä. Siis, "syökääme oikein" ja oikeassa seurassa, se tahtoo sanoa, ensimmäisen ryhmän kevätkarnevaaleissa, vappujuhlapäivällisillä, sunnuntaina, huhtikuun 29 p:nä. Pistäkää tämä muistikirjaanne ja kuiskatkaa tästä tuttavillemmekin.

"Miss Popularity"

Peabodyn kaupakamarin toimeenpanemassa populaari-kilpailussa tuli voittajaksi Eleanor Wilson, saaden enemmän kuin tuhannen ääntä, enemmän kuin hänen lähin kilpailijansa, Miss Helen Eagan. Eleanor on "Ponnistuksen" jäsen ja asuu kotonaan vanhempain, Ingrid ja Edward Wilsonin luona, 11 Walch Ave.

Sai rahoja

Janus Sweet, marbleheadiläinen kalastaja, joka voitti \$53,000 Irlannin sairaaloiden hyväksi pidettyä hevostilipailua, ei nyt muka tiedä mitä näillä rahoinlaan tekisi. Well, olisiko ketään, joka voisi antaa hänelle ohjeita?

Voroja Taimen talolla

Viime lauantaina tanssin aikana oli joku "näppänyt" miesten puhukhuoneesta Mauri Wir- tisen uuden päällystään ja men-

nyt menojaan. Joku aika sitten allekirjoittaneelta katosi päällystakki samalla salaperäisellä tavalla. Olsi aika saada nämä "urheilijat" kiinni ja vastaamaan näin halpamaista teostaan. Jatkä.

PLAINFIELD, CT.

Foster Farmers klubin johtokunnan ja jäsenen kokous pidetään t. k. 29 p. August Rannan farmilla Foster Centerissa. Kuluttajat myös tervetulleita ko- koukseen. — Fred Freeman.

CANTERBURY, CT.

Viime kokouksessa

mentiin läpi kokoukselle kuuluvat asiat. Päätettiin pitää vappujuhlat huhtikuun 28 p. Jätettiin valmistus huvitoimikunnalle. Huvitoimikuntaan valittiin ensiten lisäksi Markkanen, Laakso ja Kallio. Tilivapaus myönnettiin tilivelvollisille. Valittiin komitea joka tekee arvioita haalin si- säpuhdistuksesta ja pihamaan tasoittamisesta. Komiteaan tulivat Mäki, Nieminen ja Miller. Haalimme on jo siinä kunnossa, että pitäisi maalata.

Osaston ompeluseura

kokoon tuu ensi torstaina t. k. 22 p. toiv. Rannan asunnolla. Mrs. Ranta sanoo, että heillä on isot huoneet joten voi pitää useamman kokouksen samalla kertaa ja toivoo paljon vieraita.

Ensi kuun toiminnasta

Silloin on hommaa koko kuukauden. Ensinnä 7 p:nä näytös- ja tanssi-iltama. Esitetään yksi näytöksinen ilveily "Näytännöllä". Ensi viikolla tarkemmin. Sitten 14 päivänä on agitatio-ohjelma. Puhujaksi tulee järjestön sihteeri W. N. Reivo. Tarkemmin tuonnempana. Tämä vaan sen takia näin aikaiseen, että jokainen tietää.

Huvitoimikunta

kokoon tuu ensi sunnuntaina iltapäivällä klo 2 huhtikuuta, jossa tehdään valmistuksia vappujuhliin ja jos toiset yhdistykset tahtovat ottaa osaa yhteisiin vappujuhliin, niin lähetetään edustajat. — Apulainen.

Petkuttajia liikkeellä.

Vaikka tämä Canterbury ja ympäristö onkin pieni paikkakunta, niin silti täällä on suur- maailman mekku. Tässä joku aika takaperin tuli Central-Villassa olevaan suomalaiseen leipuri- liikkeeseen kaksi poliisia esiintyvää huijaria tahtomaan ilmoitusta poliisien kuukausil- kaisuun ja eikä enempi eikä vähempi kun 100 dollarin ilmoitus voisi tulla kysymykseen. Kun ilmoitusta ei luvattu antaa, ei ainakaan niin suurta, niin nämä herrat tuumi, että teillä on joka päivä kolme trokia tiellä ja te tiedätte mitä se merkitsee. Viimein he saivat pienemmän ilmoituksen ja rahat ja menivät matkoihinsa. Parin viikon kuluttua tuli kuitenkin tieto, että ne ohi- vatkin vaan poliisia esiintyvää huijareita, jotka olivat samoilla syillä verottaneet muitakin lii- keitä täällä. Nyt he ovat saatu kiinni ja lukkojen takana vartto- vat tuomiotaan.

Pieni huomautus

ensi lauantain iltamasta, että kukaan ei unohtaisi Pönten synnyinpesua, sillä se vasta on pesujen pesu. Siinä esiintyy pyykkäreinä tunnetuita näytte-

Kiitoslause

Kiitos ystäville ja tuttaville siitä iloista tapahtumajaisluhusta jolla minut yllätti tämän kuun 4 päivän illalla uuteen kotini muuton johdosta. Olin onnellinen kaikesta yksinäisyydestäni huolimatta nihdessäni että o- maan niin suureen ystäväpiiriin, kun noin kahteen sataan nouseva jouk- kona saavutte minua orpoa onnittele- maan.

Kiitos siitä kauniista ja arvokkaas- ta villamatosta, jonka jätitte käynti- ne muistoksi. Ja sydämellinen kiitos homman toimeenpanijoille Saimi Kos- kelle ja Selma Hendricksonille kun vajojanne säästänneitä tuon juhlan hommasitte. Kiitos W. Hautaniemel- le, I. Leinolle, H. Leinolle ja H. Pel- tosta jotka koko illan tarjoulissa a- vustajina hääräitte.

Tuo iltä säilyi eloni kauniimpana iltana muistoni kammiolissa. Siis teltä kaikkea kiitän ja toivon että ystävyys ja yhteisymmärrys säilyy yhtä ehjänä kun tähänkin asti.

Kiitollisuudella teidän,

Hilma Peltonen,

45 Pineacle Rd., Newport, N. H.

IOS OLETTE KIPEÄ

Pyyttäkää VAPAA 5

LAUKUJEN — No. 5

LAUKUJEN — No. 5

LAUKUJEN — No. 5

LAUKUJEN — No. 5

LAUKUJEN — No. 5

LAUKUJEN — No. 5

SAIRAAT MIEHET JA NAISET
Olipa teidän vaivanne mikä tahansa niin Teitä kehoitetaan käymään Dr. Leslerin luona va- paaseen neuvotteluun, ja jos teidän sairauten- ne on parannettavissa, yrittää hän antaa teille pikaisen hoidon.

Potilaat sanovat: "En ole koskaan saanut niin perinpohjaista tarkastusta taikka niin pikaista apua kuin Dr. Leslerin luona olen saanut." Teistä aikaisemmin."

Seuraavia tautia hoidetaan: verestä johtuneita sairauksia, iho-, rakko-, ja munuaistautia; haa- voja ja näppyyliä; heikkohiermoisuutta, reuma- tismia, kipu- ja reumatismia; ruokitus- menetelmällä; silmä-, korva-, nenä-, kurkku-, keuhko- ja sydäntautia; vatsa- ja maksatauti- ja ruuansulatus- ja erikoisia naisten ja miesten vaivoja.

X-Ray, veri- ja kemiallisia tarkastuksia.

Puoli hinnat huonon ajan takia.
Kaikki pidetään täysin salissa.
Monta suomaalasta potilasta.

DR. LESLER
Kokontori: Arkip. 10 ap. — 7 jpp.
Sunnunt. ja juhlap. 10 ap. — 1 p.
Yli 30 vuoden kokemus
127 E. 39 St. (Lex. Ave. kulma, N. Y. City (Täällä Grand Central asema))
Puhelin: Caledonia 5-5953.

Suomalainen ja virolainen laiva törmänneet yhteen

Virolainen laiva onponnut ja 3 merimiestä tuhoutunut.

Cherbourg, Ranska, maalisk. 26 p. — Suomalaiselta Bomarsundilavalta saapunut radiovies- ti kertoo, että oli törmännyt yhteen virolaisen laivan Stellan kanssa Guernseyn rannikolla ci- len saakassa sumussa ja Stella oli onponnut. Kolme Stellan lai- vamiestä menetti henkensä ja loput pelasti Bomarsund.

Pääsiäinen lähestyy

ja

Fitchburgin Osuuskunnan Myymälät ovat täynnä pääsiäisenä käytettyjä ruokatavaroita

SWIFT'S PREMIUM

Now

Ovenized

Savustettuja
SIANKINKKUJA
(Hämmejä)
Swiftin, Morrellin, Hornellin ja Rathin parhaita tuotteita.
Kokoinen tai puolikas
18—19c lb.

Viileiksi leikattuna
33c lb.

ETUPALOJA
läpinäkyvää paperissa
17c pauna

Tuoreita paikallisia Munia
Ashbyn, New Ipswichin ja Westminsterin farmita
2 tusinaa 55c.

Lännen tuoreita
25c tusina.

Fancy Sliced Bacon
lb. 23c
Halvempaa lajia kappaleina tai kokuksin
17c lb.

Erikoisleivoksia pääsiäiseksi on kaikissa myymälöissä koko loppuviikon

United Co-op. Society of Fitchburg

Myymälä: 815 Main St., Puh. 1459—347 Elm St., Puhelin 2472
207 Rollstone St., Puh. 2177—161 Ashburnham St., Puhelin 2495
61 Parker St., Gardner
14 South St., Milford, N. H.

TURVATKAA KOTINNE OSUUSTOIMINNALLISELLA VAKUUTUKSELLA

WORKMEN'S FURNITURE FIRE INSURANCE SOCIETY, Inc.
(Työmiesten Huonekalujen Palovakuutus Yhdistys)
Perustettu 1872.

Pääkonttori: 227 East 84th St., 2:sen ja 3:sen Ave. välillä, NEW YORK CITY

Työmiesten osuustoinnallinen palovakuutusyhdistys. Viikoksumma- kahdosen paikallis-osaston, Fitchburgin Yhdistys. Jäsenmaksu nyt \$1.00. Vastaa \$500,000. Voimassa olevia vakuutuksia \$15,000,000. Ei voittoa, eikä voittoa-ominaisuuksia. Vakuutusmaksu: 10 senttiä sadasta dollarista vuodessa korvaa kaikki vakuutusmaksun.

Talutus 11. Joka sadan dollarin vakuutuksesta jokaisella jä- senellä kassataan, mutta jäsenen erotetta palatetaan takaisin. Suojelkaa kotienne tulipalon varalta. Liitytään oman luokkanne onista- maan palovakuutusyhtiösi.

Käsitteä yhdistyksen asiasta päätetään osastojen kokouksissa. Yleis- jäsenillä ei ole.

Lähempiä tietoja annetaan myös suomenkielisinä.

DEL MONTE SALE

Erikoisuuksia Täksi Viikoksi

Persikoita YELLOW CLING 2 kannua 33c
leikattuja tai puoliskoit

Parsan latvoja suuria, vihreitä No. 1 kumikas kannu 19c

Leikattuja Pineapple No. 2 kannua 27c

Pineapple MUHENNUTTUJA 2 No. 2 kannua 25c

MUNIA WILDMERE valikoituja 2 tusinaa 39c
SUNNYBROOK 2 tusinaa 55c

HÄMMEJÄ SUNNYFIELD pauna 17c

Leipomo-Erikoisuuksia

Doughnuts tusina 12c

Rusinaleipää leipä 9c

Ocean Spray

Karpalohilloa Erikoisesti hinnoiteltu! 2 kannua 25c

KAHVIA Jauhetaan silmienne edessä

8 O'CLOCK mietoa ja maukasta lb 21c

RED CIRCLE rikasta ja täyteläistä lb 23c

BOKAR virkistävää kuin viini lb 25c

Hinnat voimassa Fitchburgissa ja ympäristöillä

A & P FOOD STORES OF NEW ENGLAND
The Great ATLANTIC & PACIFIC Tea Company 1934

FITCHBURG JA YMPÄRISTÖ

PAIVALISTA:
Kaikkien reipastaisten, jotka ovat lupautuneet auttamaan karnevaaliohjelmaa, on oltava Saiman talolla kello 7 tällöin.
Saiman lainakirjasto on avoinna Saiman talolla keskiviikko-ilta kello 6:30—8. Lainausvuorokli on Nata Rautio.
United Cooperative Society ja United Cooperative Farmersin johtokunnilla on yhteinen kokous kello 8:00 tällöin Kallantuvassa. Ensisimmäinen johtokunnan kokous kello 7.

74 ulkomaaista

kansalaistui eilen tälläkälällä kaunton oikeustalolla pidetyssä korkeanoikeuden kansalaistutkimustutkimuksessa. Fitchburgilaisia oli 32, gardnerilaisia 18, baldwinsviljeläisiä 4, athollilaisia 8, leominsterilaisia 6, clintonilaisia 4 ja lancaasterilaisia 2.

Karnevaalit alkavat tänään

Joo, kello 7:30 tänäiltana avataan Saiman haalissa urheiluväen viisipäiväiset, ensi lauantai-iltana päättyvät karnevaalit.

Lienee paikallaan, että tänään, jolloin nuo suurmärkinat, "A Tirp To Finland"-karnevaalit avataan, muistutetaan kansalle, että karnevaaleja on pidetty jo ainakin Roomassa Roomassa ja Reinin laaksoissa. Muutamia ne kaupungit, joissa karnevaalit vanhana aikana saivat loistavimmat muotonsa, ovat Rooma, Ventsia, Firenze, Pariisi, Dysseldorf, München ja Kölni.

Nyt alkavat urheiluväen karnevaalit tulevat olemaan elämänsä vanhanaikaisten karnevaalien veroiset. Joka iltana on jokin erikoisuus. Nyt amatöörit, huomenna valittu ohjelman iltana on jokin erikoisuus. Joka iltana on jokin erikoisuus. Joka iltana on jokin erikoisuus.

UNIVERSAL
Fitchburg — Tel. 2238
Yhtymäaika 1:30—10:30
Iltapäivä 10c ja 15c
Iltaila 20c ja 25c
Sunnuntai 5:00—10:30

Keskiviikkona ja Torstaina,
Maaliskuun 28-29 p:nä

Lionel Barrymore ja Alice Brady elokuvassa

"Should Ladies Behave"

10 tähtinäyttelijää elokuvassa

"Convention City"

Uutiset ja Komediat

Perjantaina—Lauantaina,
maaliskuun 30-31 p:nä

CLARA BOW elokuvassa

"HOOPLA"

BUCK JONES elokuvassa

"The Fighting Code"

Sarjakuvaa "Pirate Treasure"

Uutiset — Lyhyitä aiheita.

MANUFACTURERS SHOE SYNDICATE

435 Main St., Fitchburg, Mass.

HYVIÄ KENKIÄ koko perheelle

R. V. Westlin, M. D.

SUOMALAINEN LÄÄKÄRI

45 Prospect St., Fitchburg, Mass.

Tunnit 10—11; 2—3; 7—8

Keskiviikkona 10—11 ainoastaan.

SAWYER FUNERAL HOME

12 Brook Street, Fitchburg, Mass.

Täydellisiä hautauksia kaikkien tilanteisiin sopivilla hinnoilla.

Persoonallinen huomio jokaisesta yksityisyydestä myöten.

PUHELIN 387

J.G. Annala, LAKIMIES

759 MAIN STREET Room 2-6 FITCHBURG, MASS.

Tel. 3280 — Patenteja haetaan

ilta, jolloin karnevaalileisillä peritään sisäänpääsymaksu, on perjantai-iltana, jolloin on suuret painonkilpailut. Mutta silloinkin vain niillä, jotka nousevat saliin painia katsomaan.

Saiman ompeluseuran

kokouksessa eilen illalla palautettiin valmiita töitä ja keskusteltiin iltamasta, sekä kävelylästä. Iltamaliput asetetaan myyväksi ensi maanantaina; lahjoja jaetaan hyvää ruokatarvasta. Leivokset kahvitarjoiluun kutsuut Mari Paju. Puhetta kokouksessa johti Anna Kivimäki.

Fitchburgilainen joukkue hävinnyt Gardnerissa

Collegians koripallojoukkue, jonka muodostavat Nelson, Lahr, Hollows, Fillback ja Ramban, hävisi eilen niiltä kelpailun Gardnerissa Innolle 52—42. Tämä voitto oli Innolle yksi huomaattavista voitoista, jotka saivat suuren vaikutuksen. Kelpailu tapahtui lakosaalien Siebertin työlaitosten lakokassan rahastamiseksi.

PIIRIOIKEUDESSA

eilen tuomittiin Robert S. Lufkin, Oyster Bar ravintolan omistaja, 25 dollarin sakkoon siitä, että hän oli teettänyt alle 21 vuoden ikäisellä työllä ravintolasaan työtä jälkeen kello 10 illalla. Grover Cross, asuva talossa 26 Eurekaadulla, tuomittiin 350 dollarin sakkoon riven painetun sanan myynnistä sekä kaupustelusta ilman lupakirjaa.

"Syysmanöverien" esitysiltä lähenee

Ei ole enää pitkä aika siihen, kun Quincyin Veljen näyttelijät saapuvat tänne ja esittävät Saiman näyttämöllä Arno Niskan suomentaman Karl von Bakonin kirjoittaman ja Emmerich Kalmanin säveltämän kolminäytöksisen loisto-opereetin "Syysmanöverit".

"Syysmanöverit" tuo Fitchburgiin Quincyin tunnetuimmat näyttelijät, m. m. vanhat tuttavamme Laura ja Kalle Tiukan, jotka Saiman näyttämöllä toimitessaan saivat tulleensa tälläkälällä taitteiharrastajain piirissä monta ystävää.

Ennen tällä nähdystä Quincyin näyttelijöistä, jotka "Syysmanöverit".

Farmi myytävänä

Meillä on kaksi pientä paikkaa, molemmat Flat Hillillä Lunenburgissa, Mass. Näistä voi ostaja valita kumman haluaa. Molemmassa on uudet rakennukset. Toisessa on sähkövalot ja painovesi ja toinenkin on langotettu valoja varten. Maata on toisessa 8 ja toisessa 6 eekkeriä. Ostohaluist voivat joko tulla katsomaan tai kirjoittaa osoitteella: Matti Laitala, Flat Hill, Lunenburg, Mass.

Pienoiskokoa VALOKUVIA

3-me \$5.00

Taiteellisesti valmistettuja ja kauniita

Donald Barton Studio

61 Fox St., Fitchburg, Tel. 781

HUONEKALUJA

Käykää meillä ennenkuin ostatte minikäänlaista huonekaluja. Myymme uusia ja käytettyjä huonekaluja erikoisen halvalla hinnoilla.

ELKAS FURNITURE CORP.,

12 North St. Tel. 1129, Fitchburg.

A. D. Wilson Co.

Cor. Laurel & Putnam Sts. Fitchburg, Mass.

Plummausta — Lämmityslaitoksia — Peltityötä. Oil-O-Matic öljylämmityslaitoksia — Quiet May öljypolttoita.

Puhelin 352

manöverit" operetissa esiintyvät, mainitsemaan tässä Victor Hantunen, Yrjö Koskisen, Kusti Näreen, Emma Koskisen, ja Rauhalahtosen. Uusina voimia vaativilla osilla saamme nähdä Gertrude Baggen ja Niilo Huuskosen, sekä paikkakuntalaisena vieraiden joukossa Urho Heissonin, johon me saimme tutustua tuossa operetissa silloin, kun se tällä Juuri-Oja-vainajan aikana esitettiin.

Urheiluelämässä tunnetuiksi tulleina "Syysmanöverit" operetissa tapamme Saimi Hokkasen, Leo Salosen, Yrjö Korpelan, Axel Nielsenin ja Aulis Ahon.

Liput — ja ne ovat numeroituja — on jo asetettu myytäväksi Kuusamon suomalaisessa apteekissa "Syysmanöverit" operettia varten. Lipujen hinta otaksutaan 30 senttiä ja ovelia 35 senttiä.

Operetti esitetään huhtikuun 7 p:nä. Siis tulevan viikon lauantaina.

NELJÄ KORVAUSJUTTUA

on esitetty piirioikeuden harkittavaksi. Bessie A. Hill vaatii Reino M. Kinnuselta 500 dollaria, Arthur E. Shea Otto Asikaiselta 300 dollaria, Gerald A. Gray Margaret Lamothelta 3,500 dollaria ja Owen E. Harrigan Chester Cosgrovelta 42 dollaria. Kolme ensiksi mainittua juttua johtuu autotaaturimista; viimeksimainittu juttu pohjiaan on vuokraasatava.

Täyttääkö Fitchburg osansa sosialistipuolueen rahankeräyksessä?

Niin kuin tiedetään, kerätään parhaillaan Amerikan sosialistipuolueelle 50,000 dollarin valitus- ja organiserausrastahastoa. Jokaesille osastolle kantaan on tässä keräyksessä annettu varma tehtävä. Saiman osuus on kerätä 200 dollaria, joka ei suinkaan ole suuri takavärkki niin suurelle järjestölle kuin Saima on.

Mutta sikäli kuin organiseraa ja Ville Salmi asiaa selosti sunnuntai-iltaan pidetyssä kokouksessa, on tuokin raha lujalla. Riippumatta siitä, mitä ja syvemmälle kättä taskuun työntää, ennenkuin tuo raha saadaan kokoon.

Mutta se olisi kaikin mokomin saatava kootuksi.

Ei Saima saisi lykätä läänkäin korviinsa silloin kun on kysymyksessä tuollaisen pienen velvolisuuden lyttämisen. Kansallissihteeri Clarence Senior esim. ilmoittaa, että Cambridge (Mass.) osasto, jonka osuus keräyksessä on \$250, on jo lähettänyt \$315 ja aikoo kerätä \$450, siis \$200 enemmän kuin osuus on. Tuollaisen tiedon pitäisi innostaa meikäläisiäkin toimintaan.

Eikö ole mitään keinoa järjestää keräys niin että Saiman osuus saadaan viipymättä kokoon. Eikö

UUTISILMOITUKSIA

FITCHBURG
Ystävällisesti huomautetaan, että henkilö, joka erehdyksensä otti hanelle kuuluttoman kello Raivaajan talon voimistelusalissa viime perjantai-iltana, olisi hyvä ja palauttaa kello takaisin Raivaajan talolle tai esittää jalle, numeroon 54 Hazel-kadulla.

City Shoe Repairing Co. suomalaisen suutari, Kuusamolla, 831 Main St. Avoinna kello 7:30 ap.—6 illalla, keskiviikkona kello 7:30 ap.—1 päivällä ja lauantaina kello 7:30 ap.—9:00 illalla.

Hanna-Sauna, 289 Elm St. — Elo ja Brusila, omistajat.

Vuokrattavana hyvä tenementti 193 Hazel St., vuokra \$13. Lähemmin David Kurki, 245 Rollstone St.

GARDNER, MASS.
Palo ja Autovakuutus vastustaa-ottaa ja plettiäsiötä järjestää Gardnerin osaston talolla 21 Ash St., joka torstai-iltana kello 8—9 W. N. Reivo.

LUNENBURG, MASS.
Kannapalkkia haudotetaan joka viikko henkikuun 1 päivän saakka Ledgemont Farmilla, Lunenburg, Mass.

MAYNARD, MASS.
August Saarela on Raivaajan paikallisen ilmoitusasiain. Toimituksia hanelle asiain ja uudistuksia tilauksenne.

NEW YORK CITY
Huone vuokrattavana. Luoto, 1450 Madison Ave., lähellä 100 katu.

159 East 127 St. ja 70 East 127 St. nykyajan mukavuuksilla varustettuja 3, 4 ja 5 huoneen asuntoja. Hoivrylmin. Vuokrat \$25.00—\$35.00.

QUINCY, MASS.
Karl Weber toimii paikkakunnalla Raivaajan asiain. Tavattakaa häntä kaikissa Raivaajan liikkeissä koskeissa asioissa. Osoite: 430 Granite St. Tel. Granite 8447—M.

ole dollarin, viitosen ja kymppipainoja? Siten kartutettaisiin jo kerättyä kassaa nopeasti.

Norman Thomas kirjoittaa viikkokirjeessään New Leaderissä:

"Jos me emme saa kokoon 50,000 dollarin rahastoa, niin meidän pitäisi lakata puhumasta ja ryömiä reikiimme".

Ja näin me joudummekin tekemään, sanoo sihteeri Senior, jos ei rahaa saada.

Mutta kuka haluaa nähdä, että sosialistipuolue "lakkaa puhumasta ja ryömiä reikiänsä?"

Ei kukaan!

Toverit, meidän ON suoritettava osuutemme yhteisessä urakassa.

— Entusiasti.

Märkä on ilma, märäksi jää myös kaupunki

Ilma muuttui eilen märäksi. Ja se on märkä vielä tänäänkin. Juuri nyt, kellon lähetessä kymmentä aamulla, jolloin ääninurinat vataan sitä varten, että kansa saa päättää siitä, että sallitaanko taikka ei Fitchburgissa julkista vii-kauppa, yhä sataa tiuhtelee.

Ilman märäksi muuttuminen oli oimutinen sattuma. Sateen tulin ikäänkuin osoittaa, että märäksi jää kaupunki viinoinhinkin nähdä.

Jo etukäteen näyttää aivan varmalta, että väkijoumien suojat voittavat äänestyksessä. Julkista vii-kauppa on harjoitettu vasta niin vähän aikaa, ettei se ole vielä ehtinyt synnyttää sellaista vastavaikutusta, joka kykenee sulkemaan krouvien ovet.

Yleisesti kyllä myönnetään, etteivät olot parantuneet kieltolain kaatamisella, mutta samalla vedotaan vapauteen — ihmisellä täytyy olla vapaus ryyppätä, jos hän siitä nauttii.

Tähän suuntaan kulkee yleinen ajattelu, joten varmoja saadaan olla siitä, että kaikenlaisten väkijoumien myyntiin antaa kansa tänään luvan. Se todennäköisesti, tämä kansa nimittäin, hyväksyy taverninkin, Saiman ompeluseura lienee ainoa järjestö koko kaupungissa, joka on julkisuuksessa vastustanut väkijoumakaupaa ja on kehoittanut äänestämään "No" kaikissa tänään ratkaistavana olevissa väkijoumakaupasympyksissä, joita on kolme: 1) myönnettäkö lupia kaikenlaisten alkoholijuomienmyyntiä varten, 2) myönnettäkö lupia viinin ja mallasjuomien myyntiä varten ja 3) myönnettäkö Fitchburgissa lupia myydä alkoholi-juomia tavernissa?

Väkijoumakysymyksen ohella tänään äänestetään siitä, hyväksytäänkö taikka ei valtuuston äskettäin hyväksymä taksa-autosääntö.

Mitä ryhmäkokoukset osuustoimintakonferenssissa pohtivat

Viime sunnuntaina Cooperative haalissa pidetyssä osuustoimintakonferenssissa suoritettiin asioiden ja kysymysten pohdinnan etupäässä ryhmäkokoukset, joita oli useita. Yleisessä kokouksessa puhuivat vain määrätty, etukäteen valitut puhujat ja sille raporteerattiin ryhmäkokousten päätökset. Ainoa päätös minkä yleinen kokous teki, oli se, että toinen samanlainen, kuin sunnuntai-iltaisen konferenssin, pidetään Maynardissa sunnuntai-iltana huhtikuun 22 p:nä kello 10 aamulla alkaen.

Työläisten ryhmä otti aloitteen järjestäytymisessä

Osuuskuntien työläisten ryhmä, joka oli suurin kulluttajain ryhmän jälkeen, raportissaan yleiselle kokoukselle ilmoitti, että ryhmä päätti perustaa osuuskuntien työläisten järjestön ja valitsi jo 8-henkilöisen väliaikaisen työläisten komitean, johon tulivat Louis Scotta (Stafford Springs), Emil Vaaramaa (Fitchburg), Helvi Kiuru (Fitchburg), Helen Mark (Maynard), Olaf Sword (Quincy), Michael Marchese (Lawrence), Mrs. Rush (Milford) ja Ado Delasonta (Winchendon).

Yhdessä päätöksessä, jonka ryhmä hyväksyi, ehdotettiin, että osuusliikkeiden hoitamisessa pitäisi harjoittaa kansanvaltaa 1) perustamalla työläisten neuvostoja, 2) pitämällä johtokuntien ja työläisten yhteisiä kokouksia, 3) neuvottelemalla asioista eri osastojen johtajien kanssa ja 4) muodostamalla liikkeidenhoitokomiteita, joissa on työläisillä edustus. Jotakin tämentapaisista lieneekin jo noudatettu useissa osuuskunnissa. Ainakin Fitchburgissa ovat työläiset ja johtokunta pitäneet yhteisiä kokouksia useiden vuosien ajan.

Toisessa päätöksessään työläisten ryhmä ehdotti, että osuuskunnat treinaavat omat työläisensä 1) väliaikatyönä ja 2) järjestämällä kursseja osuustoiminnan ja yleisen palveluksessa ja varmoissa ammateissa.

Kolmannessa päätöksessään ryhmä ehdotti, että Frank Aalto-

sen huomautus yhteisen lentolehtisen kustantamisesta pitäisi ottaa huomioon. Tässä päätöksessä myös sanottiin, että pitäisi käyttää ilmoitusvälineenä myöskin radiota.

Jo mainitun lisäksi ryhmä suosittelee, että järjestettävissä koululapsille kirjoituskilpailuja osuustoiminnasta. Useita muitakin ehdouksia ryhmällä oli.

Kysymys kasvatustirehtööristä esillä

Johtokuntien ryhmä ilmoitti päättäneensä esittää eri osuuskuntien johtokunnille, että kukin johtokunta nimittää yhden jäsenen komiteaan joka ryhtyy tutkimaan kysymystä yhteisen kasvatustirehtöörin palkkamisesta ko ko aluetta varten ja esittää kysymyksen osuuskuntien jäsenistö harkittavaksi. Ryhmä arveli, että tässä asiassa voisivat yhtyä Fitchburg, Maynard, Quincy, far marit ja kielletkin osuuskunnat ja kustannukset kutakin osuuskuntaa kohden näin tulisivat hyvin pieniksi.

Liikkeenhoitajien ryhmä ilmoitti ti keskustelleensa useasta käytännöllisestä kysymyksestä, mutta kun aikaa oli vähän, niin ei mitään erikoisia päätöksiä ehditty tehdä. Yhteisöistoista, yhteisestä lentolehdestä ja omakeimatarvot-

es, tehokkaimmasta mainostamisesta oli m. m. puhuttu. Oliapa eri henkilöitä nimettyjä erinäisiä tutkimusasiain tekemään ja raportteeraamaan tutkimuksensa tulokset seuraavalle kokoukselle.

Naisten ryhmä raportissaan lausui, että kiltaliikkeelle pitäisi antaa entistä suurempaa huomiota m. m. siten, että osuuskuntien työläisten vaimot velvoitettaisiin niihin kuulumaan. Johtokuntien pitäisi valita naisiakin, eikä yksin miehiä, niinkuin nyt yleinen tapa on.

Kultajärjelmä, jossa oli vain miehiä, korosti raportissaan eri osuuskuntien toiminnan keksittämistä, että osuustoiminnasta saataisiin entistä suurempi taloudellinen se tate aatteellinen hyöty. Valistustyötä pitäisi tehdä enemmän kuin ennen sekä osuuskuntien jäsenien, että ei-jäsenien keskuudessa, että osuustoiminnan periaatteet sekä käytännön selvenivät kaikille kuluttajille. Tämä ryhmä puhui myös, niinkuin naisetkin, erikoisten tavarantäyttelyjen järjestämisestä, sekä kiltaliikkeen toiminnan avustamisesta.

Vaikka aikaa oli kokonaan liian vähän, niin jäi osuustoimintavälle tästä ensimmäisestä konferenssistaan aika paljon miettimisen aihetta. Esille tuotuja ajatuksia joutuvat osuuskuntien johtokunta, isännät ja työläiset — ja myös yleinen jäsenistö — edelleen harkitsemaan. Mikä huomataan käytännölliseksi, se tietysti otetaan huomioon.

GARDNER, MASS.

Torstai-iltana t. k. 29 p. — on nuorten tanssit Ash kadun haalilla. Musiikki on kahdeksahenkilöiseltä orkesterilta. "Eldies Knights of Ryhm". Ovipäivä 25 senttiä.

Uusia kansalaisia

Kaikkiaan kahdeksantoista gardnerilaisista sai eilen kansalaisoikeudet korkeassa oikeudessa Fitchburgissa. Suomalaisia niiden joukossa oli Kalle Haarala, John Hannus, Martha Laitinen ja Matti Korhonen.

WESTMINSTER

Jopa taaskin lain anakan kädessä alaiseksi

jouduimme tuon köyhyyden p...n takia. Verolaskumme ollen maksamatta, viime kuun 10 p:nä päivätyä karhuamakirje antoi 14 päivän maksuajan. Kun noita "kaikkialta" ei tuossa sattunut olemaan, niin jopa tuli uusi karhu debuten allekirjoituksella Bostonista \$10 ylimaksulla kaikkien entisten lisäksi en yli. Townminen virkailijat hyvin tietävät, että nyt on vuoden kaikkein huonoin aika maksujen suoritukseen. Farmin samoin kuin kanankasvattajan on vietävä karjansa ja kanansa kesään, jolloin pääsi vähän helpommalla karjansa hoidossa. Taas kanan kasvattajan uuden karjansa kasvattamiseen täytyy uhrata kevätkuukausina. Verolaskuthan tulivat syksyllä. Niinhän ne tuli. Ne onnelliset, joilla oli tilaisuuksia veronsa maksuun syksyllä, säästivät noita suurilta lisämaksuilta. Edellisillä vuosilla ei ole näin kireällä vedetty; on annettu 6% korkoa vastaan aikaa pitämälle. Vastauksiksi annetaan, jos kiristämisen syytä kysyy "Etä heillä on oikeus näin tehdä. Laki myöntää". Mahdollisesti. Veronkanta haluaa saada osansa ja hän saapi lain nojalla. Niin kauan kuin me olemme hajanaisina, meille tehdään mitä haluaavat.

Maksa rästissä olevat verosi viimeisen ultimatum nojalla viiden (5) päivän sisällä. Karjafarmari, myy joku sarvipää karjastasi. Kanan kasvattaja, myy ensimmäiselle Palestiinaan matkalle kanasi. Kumpikin kysymättä hintaa. Laki on veronkantaajan puolella. — C. A.

LUNENBURG, MASS

Wm. Ovaskan farmilla

Flat Hillillä kokoontuu Lunenburgin maamiessseuran ompeluseura ensi torstaina, t. k. 29 p. illalla. Sinne toivotaan taas runsasta osanottoa, niin farmin kuin kaupunkilaistenkin puolesta. Ovaskat ottavat teidät kaikki ilmielien vastaan. Järjestellään ompeluseuran töitä, juodaan kuppi kummaa ja rupatellaan ajan ratoksi loppu iltä. Pitäkää nyt mielessänne että ensi torstaina tavataan Ovaskan farmilla. — Ida.

BOSTON, MASS.

Suur-Bostonin S. S. Osaston ensimmäinen ja samalla perustava kokous

on ensi sunnuntaina Allstonin haalilla, 521 Cambridge St., alkaen kello 7 ip. Kaikki suomalaiset sosialistit nyt mukaan. Ne toverit jotka asustavat Bostonin piirissä ja ovat kuuluneet jäseninä muualle, tookaapas jäsenkortinne ja yhtykää kaikkiin naisissa ja miehiissä toimimaan tässä uudessa osastossa. Ensimmäisen kokouksen on saatua lupa työväenyhdistykseltä ja siis ei

Haluaisin tietää

missä on veljeni Johan Hirvi. Jos hän itse ei sattuisi näkemään tätä, niin jos joku tuttavista sattuisi tämän huomauttaa, niin hyvältätoisesti ilmoittaisi hänestä osastolle:

ISAAC HIRVI, Fitchburg, Mass.

FOR BETTER COAL

PHONE GRANITE 2843

GROSSMAN

Tapa edistystä

Säästää määrätty summa teidän nykyisestä palkasta ja tehkää se säännöllisesti.

Tämä kartuttaa valmista rahaa aikaa varten kun sitä tarvitsette paljon tärkeämmäsi kuin nyt.

FITCHBURG SAVINGS BANK

VARAT Yli \$18,000,000

ARTHUR H. BROWN Rahastonhoitaja

YLIJÄÄMÄ Yli \$1,000,000

JOSEPH H. KIBLING Apulaisrahastonhoitaja

Pääkonttori, 745 Main Street

Haarasaasto, 119 Fairmount St. Fitchburg, Mass.

Teidän Elämis-Vakuutus

Henkivakuutukseenne on kaukaisempia päiviä varten. Säästötilinne on niitä äkillisiä tapauksia varten, mitkä voivat tulla eteenne tänään, huomenna tai mikä hetki tahansa.

Talletukset alkavat kasvamaan korkeaa huhtikuun 1 päivästä alkaen.

Worcester North Savings Institution

288-294 Main Street Asematorilla Fitchburg, Mass.

Lisääntyä

Säästäminen silloin tällöin on hyvä — mutta säännöllinen säästäminen on parempi. Meidän talletus-osasto tarjoaa teille tilin suuden panna säästöön kaikki liikkenevät erät ja sit